

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDDEN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDAVD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 13 JUNI 1915.

HUFVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
ELIN WÄGNER.

Fredsdeputationen från Haagkongressen: från vänster: professor Emely Balch, Amerika, fru Ramondt, Holland, fru Rosika Schwimmer, Ungern, fröken Chrystal Macmillan, England samt fröken Axianne Thorstenson. W. Lamm foto.

“Haagkongressens värf är icke avslutadt, det är blottt begynt.”

DEN ENA AF DE TVÅ KVINNOdeputationer, som nu besöka Europas hufvudstäder, har i dessa dagar äfven gästst Stockholm. Den kom från Köpenhamn och Kristiania och drog vidare öfver Karungi till Petrograd. Dess medlemmar äro: miss Chrystal Macmillan från England, kongressens förste sekreterare, Frau Rosika Schwimmer från Ungern, professor Emely Balch från Amerika och fru Ramondt från Holland — representanter alltså både från ententen och alliansen och de neutrala makterna. Till Petrograd medföljde friherrinnan Ellen Palmstierna, en medlem af den svenska Haag-delegationen, i stället för Frau Schwimmer, som icke kan infränga i fiendeland, trots att hon annars har för vana att öfvervinna alla hinder.

Det psykologiska ögonblicket.

Deputationen har i Stockholm mottagits af vår utrikesminister och till honom öfverlämnat Haagkongressens resolutioner, hvilka våra läsare redan känna till: kvinnornas protest mot kriget, deras begäran om slut på blodsutgjutelsen genom en rättfärdig fred, deras begäran om inflytande på ländernas öden och deras hemställan till de neutrala ländernas regeringar att utan dröjsmål nedsätta en kommission med uppdrag att arbeta ut ett förslag att tjäna som grund för fredsunderhandling.

Medan denna deputation fullgör sin del af uppdraget, har en annan, bestående af Haag-

kongressens ordförande, miss Jane Addams, från Amerika, doktor Aletta Jacobs från Holland och signora Rosa Genoni från Italien besökt regeringscheferna och utrikesministrarna i Haag, London, Berlin, Wien, Budapest, Bern och äro, när detta läses måhända på väg till Paris och le Håvre efter att ha gästst äfven Rom.

I alla hufvudstäder, som deputationerna besökt på sina mödosamma färder, ha de, tvärtemot alla tviflande förutsägelser, blifvit mottagna af Europas ledande statsmän: i England af mr Asquith och sir Edward Grey, i Berlin af rikskanslern och utrikesministern v. Jagow. Dessa män ha därmed erkänt kvinnornas rätt som släktets mödrar att säga sin mening och att bli respektfullt lyssnade till, när de uttala sin önskan om fredsslut och sin tanke om vägen till en bestående fred.

Det ansvar sådana män bära, lärde dem inse — i motsats till världspresen — att

Far i Näfverkärr.

En bohusslänsk runa af
FREDRIK NYCANDER.

man i denna ödesdigra tid icke affärdar med några flabbiga hänfulla glosor de krafter och viljor, som arbeta i det godas tjänst, för rättfärdighet och fred. Tvärtom har inom de båda hufvudfiendernas länder, England och Tyskland kvinnornas fredsombud mötts af tacksamhet för hvad de göra och af önskan att på kvinnornas begäran de neutrala länderna måtte ta initiativ som komma att befördra freden.

Kanske, sade en engelsk politiker till deputationen, kan kvinnornas fredsörelse bli det härhärge vid vägen, där fienderna kunna mötas. Den deputation, som nu besökt de neutrala skandinaviska ländernas regeringsrepresentanter, har naturligtvis understrukit att kvinnorna — och icke bara kvinnorna — vänta af dem en handling för fredens återställande och uppmanat dem att öfverväga Haagkongressens förslag om nedläggande af en kommission af neutrala. Hvad de erhållit för svar på sin framställan, få vi ännu icke veta, först när deputationerna åter träffas i Holland, komma de att aflägga redogörelse för hur de fullgjort sitt uppdrag och hvad de vunnit.

Med ledning af deras erfarenheter kommer den på Haagkongressen bildade internationella fredskommittén att besluta hvilka ytterligare åtgärder som kunna befördra den rättfärdiga fred, hvilken är målet för kvinnornas sträfvan. Men om också vi icke ännu veta resultatet med bestämdhet, ha vi dock fått rätt att hoppas. Men med denna rätt som kvinnor utverkat åt oss genom sitt arbete och sin energi, sitt mod att trotsa faror, mödor, motstånd, svårigheter, genom offret af sig själva med ett ord, med denna rätt följer också ett ansvar och en plikt: den att stödja dem, som de bedt oss att göra, att stå upp för dem, att säga ut att deras vilja är vår, att de tala för oss alla, och att de därför måste höras.

Hur kunna vi glädja oss åt att något göres i vårt namn och för hvilket om det har framgång erkännandet faller på oss alla om vi ha suttit stilla med händerna i knä, tagit oss sommarferier eller sysslat blott med vårt eget, med detta som är vårt, blott emedan vi ha fred och blott så länge vi ha fred?

Det gäller att skapa en världsoption för fred, skapa tro på möjligheten af en rättfärdig fred. Detta arbete måste vi alla vara med om. Den, som säger: jag vill ingenting göra, jag sitter trygg och har det bra, den är som Rosika Schwimmer sade, icke en civiliserad människa. Men äfven själfuppehållsedriften, egoismen, borde säga oss, att det icke är nog, när det brinner rundt omkring oss, att bestråla våra egna väggar med vatten för att vara säkra. Vi måste också hjälpa till att släcka branden.

Kvinnorna i de krigförande länderna, som lefvat snart ett år i ångest och lidande, som sett sina män, söner, döttrar och späda barn duka under för krig, hunger, köld, brand och sjukdom, vänta af oss att vi skola göra hvad vi kunna för dem, och icke taga deras öde med alltför mycken ro. Skulle vi icke i deras ställe hoppas på andra folks medkänsla och rättfärdighetskänsla, och känna oss grymt besvikna, om ingen ens rörde ett finger för att söka hjälpa oss?

Det psykologiska ögonblicket är icke inne för fredsarbetet, säger man. Nåväl, då måste vi, för att åter citera Rosika Schwimmer, skapa det psykologiska ögonblicket!

ELIN WAGNER.

AR LIGGER MALMÖN, VID ABYFjordens mynning. Här bodde förr småväxla människor, hvilkas förstånd var lika litet som kroppen. Nämdes de därför Malmöbarnen.

De hade tre gudar, herren till Fågelvik, som imponerade på dem genom sin rikedom, frälsaren i Bubacka, en klok gubbe, som botade deras sjuka, och far på Näfverkärr, som fick stor betydelse för deras ö.

Näfverkärr ligger på fastlandet tätt sydost om Malmö. En vacker gård mellan bergen.

En morgon stod bondfar på trappstenen och lät sig stekas af solen. Han såg på sin gröda. Den var nog fet, men han var aldrig nöjd, ville städe ha mer i lada och visthus. Girig, funderade han på ett nytt sätt att öka intäkten.

Då klarnade han upp med ens, ropade åt drängen, som gräde i trädgårdsdiket, att han skulle göra segelbåten i ordning, ty han ville öfver till Malmö.

Drängen gapade och svarade:

— Ja, husbond.

Lade ifrån sig spaden, gick ner till stranden, hissade vässingens sprisegel. Bonden kom efter, finurligt leende, steg ombord.

Brisen var god, båten stäfvade förbi udden, Malmö Kalf, in i fiskelägets lähamn. Pyttarne stodo på bryggan, hälsade, bockade sig. Själve far i Näfverkärr gjorde dem den äran!

Han nickade myndigt, stegade upp på ön, följd af mängden, slamrande i träskor. Han stannade på en klipphöjd, såg sig ikring. Hel, grann låg den vida ön, orörd af dynamit och slägga. Utanför svallade det blå hafvet.

Han sade inte ett ord. Ingen vågade spörja, hvad han rufvade på. Folket bara glodde, hade intet annat att göra, ty nu var ej fisketid.

Slutligen frågade bonden en gammal rynkig, hvithårig fiskare:

— Nå, Andreas, I stå er godt här?

Gubben torkade med näfven bort droppen under näsan och log.

— Inte värdt att klaga. Det räcker till mat och husvärme och då och då en pilliknarkare.

Där skrattades åt roligheten.

— Tycker Lorenz också, att det är god tjänst?

Den tilltalade nickade flera gånger med det spejsiga fågelhufvudet.

— Hafvet ger sill, och vattnet är lika bra att odla som jorden. Bägge får man plöja, och det är farligare att plöja vågen än torfvan, men då ger Herran också fiskafänge åt Petrus.

Lorenz var mäktiga bibelsprängd.

— Än Pelle då? Är han nöjd?

Den halte gamlingen skrapade med foten och ref sig i håret.

— Ja bevars. Man får sin gröt och tobak i snuggan, och eftersom jag inte har någon käring, blir det inte så dyrt. Då kan man lägga af litet på kistbotten, så att man får hederlig begrafning.

Det var bussigt svaradt, tyckte pyttarne.

— Hör man på, menade bonden, I ären ju riktiga storkaxar. Då kanske I kunnen låna mig pengar?

Det blef mummel och förvåning i skaran. Och Andreas sade:

— Nej, skoja nu inte med oss, patron lille. Inte behöfver han låna pengar. Hvarenda

barnunge vet, hur rik han är. Far i Näfverkärr, var det likt?

Bonden såg stinnt på honom och sporde: — Är det inte så, att I tre ären förstyre här på ön? Hvad I sägen, det gäller? Och I han öns kassa om hand?

De svarade huller om buller.

— Jo, så är det.

— Det är ackurat sanning.

— Vi ha pengarne i en grön kista.

Då kom det strängt från bondens läppar: — Nå, viljen I låna mig tre hundra riksdaler?

— Trehundra, tyckte Lorenz, det är allt hvad vi ha. Behöfver han dem verkligen?

— Det hör inte hit. Jag vill se, om I han förtroende för mig, om I ansen mig vara en säker karl. Gören I det?

— Jajamen, hördes det från hela församlingen.

— Då tycker jag att I inte skolen tveka. Lånen mig er kassa, jag skall förvalta den åt er. Hos mig står den som i en bank, säkrare än hos er, tänker jag. Han I aldrig varit rädda för att den skulle bli bortstulen? Här stryker så mycket tjufpack kring i skärgården. Men jag har lås för järnkistan.

Gubbarne tittade på hvarandra. Så utlät sig Petter:

— Far talar förstånd. Vi lånar honom pengarne, så äro vi af med dem. De göra oss bara oro.

De andra gamlingarna tyckte detsamma. Hela församlingen var med på förslaget, menade, att pengarne stodo mycket bättre på Näfverkärr än hos tre gubbknattar, som ingen tjuf hade respekt för.

— Ta då genast hit pengarne! uppmanade far.

Alla gingo hem till Andreas' stuga. Sjömanskistan på vinden öppnades. Kassen räknades — tre hundra riksdaler, ackurat! De lades i en grofväfd påse, som öfverlämnades åt bonden. Han grep hårdt om dess tillsnörda öppning.

Därpå gick han ner till båten, steg i, seglade ut. Pyttarne stodo på bryggan och viftade. Far satt på toften och nickade nådigt.

En tid därefter seglade han åter öfver till ön. Han var på så godt humör, gnlade en visa. Drängen, som skötte roder och skot, var inte rädd för honom i dag.

Fars vässing kändes igen på långt håll. Malmöbarnen rusade ner för att ta emot.

Han gick upp på klippvidden, betraktade den väldiga ön och framkastade:

— Viljen I sälja er ö?

Sälja! Det hade de aldrig tänkt på. Inte kunde den gagna andra än dem, som bodde här. Kala, ofrukbara klippor! Hit hade deras förfäder kommit flyende en gång, ett ungt par, sades det, bortjagadt af bronsmän inne i fjorden. Här hade ynglingen och mön redt sig boplats, aflat ätlingar. Sälja denna ö, så flack och dyster! Det var en alldeles ny tanke. Hopen stod och gapade.

— Jag menar allvar, sade bonden. Jag vill köpa den.

— Tänker han flytta hit? suckade Andreas.

— Nej, jag behåller min gård. Men jag vill trola mat och kläder ur stenarne.

— Hur skall han då bära sig åt?

— Det blir min sak.

Petter kom med en fundering.

— Köper han ön, blir han herre här och kanske kör bort oss. Jag vill inte lämna stuga och garnbåt.

— Allihop skola stanna kvar. Jag vill bereda er arbete. I fån förstås betala skatt till

Prenumerationspris:

Vänl. upplagan:	Praktupplagan:
Helt år Kr. 6.50	Helt år Kr. 9.—
Halft år » 3.50	Halft år » 4.50
Kvartal » 1.75	Kvartal » 2.25
Månad » 0.75	Månad » 0.90

Iduns byrå o. Expedition, Stockholm, Mästersamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803. Kl. 10—4.	Expeditionen: Riks 1646. Allm. 6147. Kl. 9—6.
Red. Högman: Riks 8660. Allm. 402. Kl. 11—1.	Annonskontoret: Riks 1646. Allm. 6147. Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 8659. Allm. 4304.	

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	Utländska annonser:
25 öre efter text.	30 öre efter text. 35 öre
30 öre å textside.	å textside. 20 % förh.
20% förhöjning för särsk. begärd plats.	för särsk. begärd plats.

mig, men den blir obetydlig i jämförelse med den förtjänst, jag ger er.

Nu frågades allmänt:

— Hvad blir det för arbete, vi få?

— Det är min hemlighet. Det säger jag inte, förrän I han sålt ön.

Nyfikenhet var stor. Gubbarne rådgjorde med hvarandra. Till slut pejlade Lorenz:

— Hur mycket vill han betala för ön?

— Tre hundra riksdaler.

— Tre hundra! Det duger det.

— Bra betaldt, smålog Andreas och drog sig i skägget.

— Jag tycker, vi sälja ön på fläcken, föreslog Petter. Eller hvad sägen I andra? vände han sig till folket.

Där svarades:

— Vi tycka som I. Vi lyda era råd.

Så blef affären beslutad. Man tågade till Andreas' stuga. Där uppsattes köpekontrakt, far dikterade det. Skatten bestämdes. Kontraktet, i två exemplar, undertecknades af bägge parterna. Det var jämnt och nått, att pyttarne kunde skriva sina namn.

Nu tog far upp ur plånboken tre hundra riksdaler i nya, skinande sedlar. Det var deras egna pengar, fastän han varit inne i Uddevalla och växlat dem, för att de inte skulle misstänka något.

Gubbarne blefvo storglada öfver lapparne som högtidligt lades i kistan på vinden, under kläder och grejor.

Därpå talade Andreas:

— Säg nu, hvad far skall göra med klipporna!

— Jag skall spränga sönder dem, hugga gästen, utskeppa graniten. I skolen hjälpa till och ordentligt aflöna.

De stodo slagna af häpnad och beundran.

— Sånt han kan hitta på!

De tackade honom. Aldrig hade ödmjukheten varit så stor som när de nu följde honom till båten.

Han hade köpt ön för deras egna pengar — och de sågo i honom sin välgörare!

Skott smällde bland klipporna. Stenbrott skimrade. Släggor och hammare slog. Fliksor flögo, dammet rök. Fartyg ankrade i läbukten, lastade in stenmassorna, gledo tungt emot fjärran hamnar.

Malmöbarnen lärde sig det nya yrket af inkallade utbildningar.

Midt bland sprängare, huggare, stenkörare stod far i Näfverkärr, belåtet beskådande sitt verk. Folket fick drägligt betaldt, dock ej rundligt. Skatterna togo djupare än pyttarne beräknat. De började fänka på lånet, som far aldrig gäldat. Storgubbarne dryftade frågan, beslöto spörja öherren därom. Under en rast vågade Andreas försöket:

— När fänker han lämna tillbaka de tre hundra, han lånade af oss?

Far gjorde en förvånad min.

— Det har jag redan gjort. Eller han I inte fått tre hundra riksdaler?

— Jo, visst ha vi det.

— Nå, då är saken klar.

— Ja, men —

— Hvad är det för ett ja, men?

Andreas tappade andedräkten inför hans bistra uppsyn. Men Lorenz högg in.

— Menar han de trehundra, vi fingo för ön?

— Visst menar jag det.

— Jaså, var det betalning för lånet! Då har han ännu inte betalat ön.

— Hvafalls? Har jag inte betalat ön? Det har jag svart på hvitt på. Eller viljen I se kontraktet, som I själfva han underskrifvit? Påstån I verkligen, att jag inte betalat ön?

— Nej, det påstå vi inte, skyndade sig Lorenz att försäkra. Så teg han också.

Men då vidtog Petter.

— Se, antingen har han betalat ön eller också lånet. Har han inte gjort det ena, så har han gjort det andra. Men hvilket — det är just frågan!

— Ja, det kunnen I ju ta er en funderare på, skraftade far och vände dem ryggen.

Det spörsmålet var för kinkigt för dem. De kunde inte reda ut det. Knysta tordes de inte, ty far var en sådan öfverdängare, att de darade, när han dundrade. Stämman kunde de inte, ty de hade glömt att ta revers. De skämdes för hvarandra. De talade inte mer om saken.

De hälsade skyggt, när de sågo sin herre. Han frodades och satte hakan i vädret. Han hade lurat vellingarne. Men föga stor var den äran.

Amanda Kerfstedt.

80 ÅR FYLLDE DEN 5 JUNI FRU AMANDA Kerfstedt, en författarinna, som ehuru hon för åttioåriga sedan drog sig tillbaka från det litterära arbetet, alljämt har många trofasta vänner af sitt författarskap. Dessa torde icke minst få sökas inom Iduns läsekrets, ty fru Kerfstedt har hört till tidningens äldsta och flitigaste medarbetare. I äldre årgångar af Idun har hon publicerat en rad längre och kortare skisser ur det nutida hvardagslivet och på följetongsafdelningen år 1901 en roman, Reflexer, där hon med stor psykologisk takt behandlade ett ömtåligt motiv. Af hennes öfriga romaner kunna nämnas Holger Wide, en äktenskapshistoria, Eva och Bränningar. Barnboken "Bland fält och ängar" vann en stor popularitet bland nittioalets skolbarn, liksom hennes romaner bland deras mödrar. Säkerst skulle den nya generationen läsa denna vackra skildring med samma nöje.

Fru Kerfstedt, änka sedan 1906 efter rektor Kerfstedt, är bosatt i Stockholm. Somrarna tillbringar hon vid Uttran i en liten sommarstuga, där hon ägnar ett lifligt och ömt intresse åt hvarje planta, träd och buske i sin nyanlagda lilla trädgård. Sommarhemmets namn, Hellamsdal, är en påminnelse om hennes son i första äktenskapet, den tidigt bortgångne framstående essayisten Hellen Lindgren, som äfven han var en flitig medarbetare i Idun.

De "Hundra dagarnas" epilog.

Ett sekelminne af H. L.

UNIDAGEN HADE VARIT KVÄFVande het, och den lilla åskby, som på eftermiddagen dragit öfver nejden, hade endast i ringa mån förmått afkyla den värmeväldade luften. Ännu när solen kastade sina sista strålar öfver den lummiga parken och kom de talrika fönstren i det gamla slottet att lysa som af eldsvåda, kändes knappast någon lindring; tvärtom var det som om luften blifvit ännu mera drifhusartad efter regnet.

Slottet var som utdött, och ändå hyste det inom sina gamla murar ingen mindre än den man, som i 20 år hållit Europa i skräck och spänning och till hvilken miljoner människor blickat upp som till en gud. Men han var nu ej längre den öfvervinnelige och mäktige imperatorn; den 18 juni hade hans lyckas sol gått ned i blod vid Waterloo, fyra dagar där-efter hade han afsagt sig regeringen, och den 23 hade han lämnat Elyséepalatset och begifvit sig till det en mil från Paris belägna slottet Malmaison, i afvaktan på ett tillfälle att åter rycka till sig händelsernas tömmar eller som en landsförvist flyktling smyga sig bort från Frankrikes jord.

På terrassen, som vette ut mot den vackra parken, hade kejsaren låtit ställa ut ett bord, och en länstol, och här satt han dagen i ända fördjupad i studiet af sina kartor, rufvande på hämnd för nederlaget vid Waterloo. Med sin divinatoriska skarpsblick förutsåg han, hvilka fel fienden skulle begå under sin framryckning mot Paris, huru den hetsige gamle Blücher skulle skynda före den lugne, kallblodige engelsmannen, och han fråssade i tanken på huru han med sina af hämndförst uppeggade soldater skulle tillgodogöra sig dessa fel, på samma sätt som han gjort året förut, då han med en ringa styrka hejdat en öfvermäktig fiende. Men så fördystrades plötsligt hans sinne; jag har ju icke längre någon armé, sade han till sig själf, jag är en deponiserad monark, som icke äger den jordbit jag trampar på, en i akt förklarad flyktling, som riskerar att bli skjuten, om jag faller i mina fienders händer.

Men hoppet vände snart tillbaka, och Napoleon lutade sig åter öfver sina kartor. Värmen var alljämt kväfvande och trots soltället, som var spändt öfver terrassen var det hett som i ett drifhus. Oaktadt kejsaren i allmänhet var okänslig både för hetta och köld, svettades han och kände åter den där besynnerliga däsigheten, som på sista tiden brukat smyga sig öfver honom och som till och med i slaget vid Waterloo kom honom att för en stund inslumra midt i stridsvimlet. Nu kom den åter öfver honom; han blef förargad, slängde den lilla trekantiga hatten på golvet, knäppte upp den gröna uniformsrocken och sökte åter fördjupa sig i arbetet. Men förgäfves! Han lutade sig tillbaka i stolen, hufvudet sjönk ner mot bröstet, de marmorkalla ansiktsdragen slappnade till och ögonen slöto sig. Kejsaren slumrade.

Det var ingen drömlös slummer, det kunde man märka på det skiftande uttrycket i kejsarens ansikte. En stund var det hoffullt och dystert, svett dropparna pärlade på pannan, och de korta, knubbiga händerna rörde sig nervöst af och an. Det var nederlagets och förödmjukelsens hemska ögonblick, som han ännu en gång genomgick i drömmen. Han

Låf kemiskt tvätt
fa och pråssa Ed
ra kostymer hos
os och Ni blir
belåten.

Örgryte Kemiska
Tvått- och Färgeri Aktiebolag Göteborg

KLIPPAN

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kopie-
och Tryckpapper
samt kartong.

Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

hörde de förtviflade ropen från slagfältet: Gardet vacklar! Allt är förloradt!, dödsstråket från döende och sårade, skrällarna från ammunitionsvagnarna, som sprungo i luften och, öfverröstande allt annat, jubelropen från den segrande fienden. Och så det förfärligaste af allt: den brådstörtade flykten till Paris med det ursinniga preussiska kavalleriet fäkt i hämlarna, ej unnande den uttröttade vare sig rast eller ro, tills han som ett flämtande villebråd störtade in i sitt palats, där han mottogs med kalla och afvisande miner och där man slutligen lät honom förstå, att det bästa han kunde göra vore att packa sin kappsäck och gifva sig af fortast möjligt...

Men kejsaren blef lugnare, det dystra uttrycket gled bort, ett mildt småleende krusade hans läppar, och det spred sig liksom ett skimmer öfver hans anlete. Han var icke längre den maktlösa och olycklige exkejsaren, han var Förste konsuln, och han hade återvänt till Malmaison från det sagolika egyptiska fälttåget och triumferat öfver Frankrikes fiender. Han hade mottagits med stormande hänförelse af sina landsmän, och hans namn genljöd öfver hela Europa. Han var den lyckligaste bland dödliga, då han här på Malmaison, oberörd af regeringsbekymren, fick lustvandring i parken vid hennes sida, Josephines, den enda kvinna, som han någonsin uppriktigt älskat, men ändå förskjutit för henne, österrikiskan, som nu i en annans armar glömde sin gemål och sitt barn — ja, straffet hade varit rättvist men hårdt.

Och hur hade man icke förstått att roa sig på Malmaison dessa lyckliga ungdomsdagar. Till och med den blifvande imperatorn, som helst sökte ensamheten och gärna försjönk i grubberier, hade låtit sig ryckas med af de andras pojaktliga lekar och upptåg. Hade man icke till och med hoppat böck därborta i en af parkgångarna och hade man icke varit djärf nog att våga ett skutt öfver Förste konsulns axlar! Inomhus spelade man teater, deklamerade och dansade. Men härligast voro månskensaftnarna ute på terrassen, då han, ensam med Josephine, fick åt henne anförtro sina planer och framtidsförhoppningar...

Dörren till terrassen öppnades, och en kvinna trädde ut. Hon hade ej längre den första ungdomens friskhet — sorgerna hade alltför tydligt tryckt sin prägel på hennes ursprungligen vackra ansikte — men figuren var ännu slank, och håret hade en förtjusande färg. När hon fick syn på den sofvande kejsaren, stannade hon och betraktade honom med oändligt vemod. Huru hjälplös och föga hjältelik syntes han henne icke i detta ögonblick! Huru föga lik en världseröfrare! Hans bleka, pussiga anlete, den korta dasta figuren i den slitna uniformsfracken, snuskornen på västen, de ej alltför rena silkesstrumporna, som omslöt ett par nästan oformligt tjocka vador — det hela erbjöd icke någon imponerande anblick, och Hortense Beauharnais — ty det var hon, Napoleons styfdotter, exdrottningen af Holland — kom snarast att tänka på någon gammal tjock kapten, som tog sin middagssiesta. Men hon vågade ej störa honom utan ämnade aflägsna sig samma väg hon kommit, då kejsaren gjorde en rörelse och öppnade ögonen. Han stirrade en stund yrsvaken på kvinnan vid dörren, så reste han sig upp ur stolen, strök sig öfver pannan och yttrade:

— Ah, Hortense, var det du? Jag drömde just om din moder, min oförgäfliga Josephine; jag trodde nästan, att det var hon som kom till mig — — —

— Jag ber om förlåtelse, Sire, att jag kom och störde edra drömmar.

— Betyder ingenting. Men är det icke löjligt att jag, som förr sällan kände behof af sömn, nu oupphörligt öfverfallas af lusten att sofva. Är det åldern, som tar ut sin rätt, eller hvad är det? Hvad tror du, Hortense?

— Det är värmen, Sire, och så satt ni länge uppe i natt.

— Kanhända. Men var det något du önskade?

— Nej, Sire, blott anmäla att två officerare begära företräde.

— Två officerare! Hvarifrån komma de? Från armén?

— Det ser nästan så ut. Deras uniformer befinna sig i ett allt annat än presentabelt skick.

— Låt dem komma hit! Nej, vänta ett ögonblick, medan jag gör en smula toalet.

Kejsaren strök sig öfver det rufsiga håret, knäppte uniformsrocken, tog upp sin hatt och satte den på hufvudet. Sin värja, som han ställt undan i ett hörn, knäppte han åter på sig. Därefter ställde han sig vid skrifbordet.

— Seså, Hortense, nu är jag färdig. Låt dem nu komma hit.

Hortense aflägsnade sig. Omedelbart därpå öppnades åter dörrarna, och tvenne officerare trädde ut på terrassen. Den äldre, en högväxt man med gråsprängda mustascher bar en kyrassiarmajors gradbeteckning, den yngre var kapten vid gardesgrenadjärerna. Han bar armen i band. Bådas uniformer voro fläckiga och nersmutsade; deras ansikten buro spår af upphettning och trötthet, men hållningen var oklanderlig, där de stodo i stramt gif akt, med ögonen fästa på den lilla figuren vid skrifbordet. Kejsaren fixerade dem en stund, så yttrade han med sin låga melodiska röst:

— Träd närmare, mina herrar.

Officerarna stego fram till skrifbordet. Där stodo de ånyo stela och orörliga, men man kunde tydligt se, huru svårt de hade att bekämpa sin rörelse, då de nu stodo öga mot öga med kejsaren. Äfven denne var rof för en liflig rörelse; det ryckte i hans vänstra öga och öra, hans högra hand rörde sig nervöst bland papperen på bordet, och understundom suckade han djupt. Slutligen bröt han tystnaden, sedan han genom en våldsam ansträngning lyckats bemästra sin rörelse. Han vände sig först till kaptenen:

— Eder, kapten Trobriand, minnes jag väl. Ni var med 1812 i Ryssland och blef dekorerad efter Borodino men, men eder, major — ?

— Defrance vid kyrassiärerna, sire.

— Ja visst, ni har varit hela tiden i Spanien och återvände först 1814. När blef ni dekorerad?

— Efter Talavera.

— Och ni, kapten, när blef ni blesserad?

— Vid Ligny, sire.

— Men ni var ändå med vid Waterloo?

— Ja, sire, min blesstyr var ej af svårare beskaffenhet, och dessutom var det blott vänstra armen.

— Godt, men hvad är edert ärende? Kommer ni från armén?

— Ja, Eders majestät, vi komma från armén, som skickat oss hit. Den vill, nej den fordrar, att Eders majestät åter ställer sig i spetsen för den och för den mot fienden. Oh, Sire, — majoren sjönk ner på knä — jag bönfäller Eder att följa oss, tillfället är gynnsamt, armén är full af hänförelse och brinner af begär, att hämnas Waterloo.

— Stig upp, major, sade kejsaren, jag betvivlar ej arméns hängifvenhet, men hur är

det med officerarna? Jag har sett så mycken trötthet och modstulenhets under det sista fälttåget särskildt bland det högre befälet, ja t. o. m. för...

Kejsaren tystnade; det var som om han ej ville låta det förhatliga ordet komma öfver sina läppar.

— Sire, sade kaptenen, skulle någon modstulenhets finnas, så skall den försvinna, när Ni visar Eder, soldaternas hänförelse skall rycka alla med sig. Ve den, som vågar sätta sig emot strömmen!

Ett skimmer af stolthet och glädje spred sig öfver kejsarens anlete. För att dölja sin rörelse anlidade han flitigt snusdosan. Så tog han en af de på bordet utbredda kartorna och yttrade:

— Seså, mina herrar, låtom oss nu först komma till klarhet rörande de militära operationerna. Hur har reträtten aflupit, hvar befinner sig armén, och hvar är fienden?

Majoren tog till orda. Kort och lifligt skildrade han den lyckade reträtten, fiendens fruktlösa försök att afskära fransmännen från Paris. "Och nu, Sire," fortsatte han, "står vår armé alldeles invid Paris, preussarna hafva verkligen följt oss i hämlarna, men de våga ej angripa, ty därtill äro de för svaga, engelsmännen hafva enligt sin vana marscherat långsamt och äro minst två dagsmarscher efter preussarna. Det vore lätt att uppehålla dem med en mindre styrka, under det vi gjorde upp affären med preussarne."

Kejsaren log belåtet under det han betraktade kartan, på hvilken majoren utpekade de olika positionerna. "Alldeles som jag tänkt mig," hördes han mumla, "Blücher har haft för brådтом att ännu en gång komma till Paris, men det skall stå honom dyrt, om jag får råda. Han försjönk fullständigt i betraktande af kartan och utmärkte med sina brokiga flaggor de olika arméernas positioner. Så steg han slutligen upp från bordet.

— Ja, mina herrar, jag ställer mig till truppersnas föfogande, så snart jag erhållit be- myndigande därtill af regeringen i Paris. Emellertid måste jag först rådgöra med regeringens härvarande representant eller, kanske rättare sagt — tillade han med ett bittert småleende — min fångvaktare, general Beker. Han skall ofördröjligen resa in till Paris och inhämta regeringens mening.

En med förvåning blandad missträkning afspeglade sig tydligt i de båda officerarnes anleten. Majoren blef blossande röd, och kaptenen bet sig nervöst i mustaschen.

— Sire, sade slutligen majoren, anförtro Eder helt och hållet åt armén, jag bönfäller Eder därom. Om saken hänskjutes till regeringen i Paris, skall denna fatta sitt beslut uteslutande på grund af politiska hänsyn, men detta är ett militärt spörsmål, och det gäller att handla raskt. Oh, Sire, huru skulle dessa herrar medlemmar af den provisoriska regeringen kunna sätta sig in i en soldats tankar och känslor eller bedöma en militär situation! De kunna blott resonera men vi vilja marschera.

— Men armén kan ej handla i strid med de lagliga myndigheterna. Det vore ju revolt! För öfrigt har jag fattat mitt beslut, och därtill från viker jag ej. Armén skall afvakta mitt svar, som ej länge skall låta vänta på sig.

Till tecken att audiensen var slut räckte kejsaren sina händer åt de båda officerarne, som vördnadsfullt kysste dem. Så gjorde de stram honnör och aflägsnade sig.

(Forts.)

IDUNS KOKBOK

AF
ELISABETH ÖSTMAN

är den bästa kokbok för det svenska hemmet. — — — —
Den har redan utgått i öfver 25,000 ex.
Pris: Kr. 5:50 inb.

Pröfva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

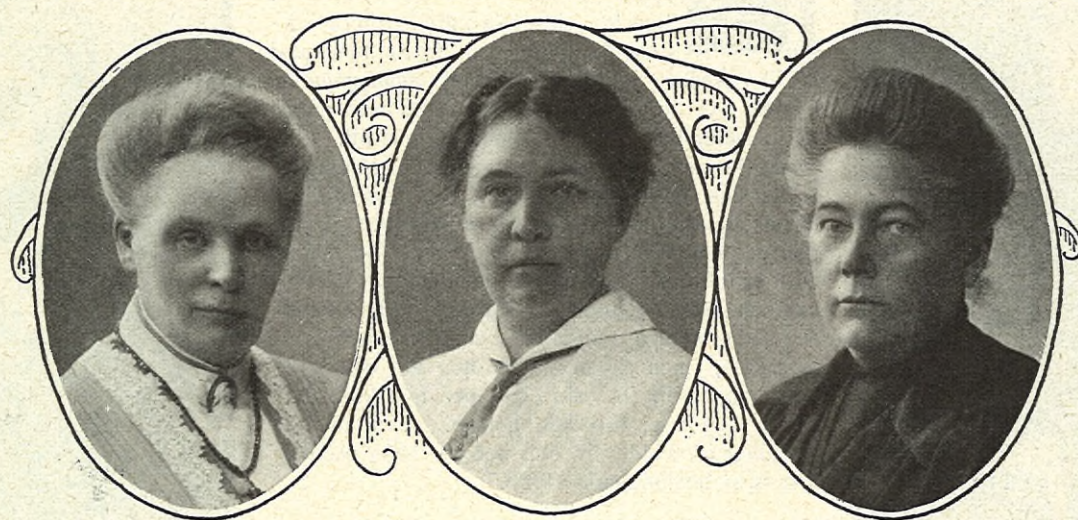
En sydsvensk kunskapskälla.

Några ord om Privata högre lärarinneseminariet i Lund med anledning af dess 10-årsjubileum.

DET HAR FUNNITS och det skall alltid finnas kvinnor, som lefva för den starka, intellektuellt stridslystna principen, att människor och värld skola framåt. Bland de tusen, som glida hän på traditionens ström, märkas plötsligt individer med egen målviss sträfvan, icke blott för dagen i dag utan för kommande tider, icke blott för att själfva synas öfver de andra utan för att känna lifsvärdens betydelse som en själens häfstång. När nu Lunds högre kvinnliga seminarium afslutat sitt tionde läsår, har det att med tacksamhet erinra sig tre kvinnor, hvilka, trots att de ej tvungos af omständigheterna ut på sträfvandets arbetsfält, modigt och med vaken intelligens startade denna bildningsanstalt för de unga. Professorskan Anna Herrlin, fröken Anna Rönström och fröken Marie Louise Lundström, den första och den sistnämnda i besittning af akademisk bildningsgrad, gingo med lefvande intresse och en okuflig energi i breschen för den planen: att ge det metodiskt bästa och mest vidtomfattande pensum ett lärarinneseminarium på det högre stadiet kunde bjuda sina lärjungar.

Den styrelse, som nu bildades bestod af följande personer: fröken Anna Rönström, professorskan Anna Herrlin, professor Axel Kock, professor Hans Larsson, rektor Carl Sprinchorn, v. häradshöfding Albert Broomé och rektor Johannes Strömberg.

Företaget fick från början en viss säregen glans genom att så nära och vänskapligt förbindas med akademistatens främste, och i sammanhang med de ofvannämnda stora namnen må tilläggas att festtalaren och minneskvadaren, professor Nils Flensburg är seminariets inspektor och att pedagogen, prof. Axel Herrlin, hållit föreläsningar i skolan. Genom sina goda relationer

Fröken Anna Rönström, Ledarinna af den praktiska utbildningen.

Professorskan Anna Herrlin.

Fröken Marie Louise Lundström, ledarinna.

erhöll läroverket tillåtelse att begagna sig af universitetets kemiska och biologiska institutioner, och detta tillmötesgående har naturligtvis synnerligen fördelaktigt bidragit till

som de endast kunna fås i en universitetsstad. Alltjämt bibehålles den solida principen, att endast det bästa är godt nog, och som det kraftigaste beviset för denna sats må nämnas, att professor Hans Larssons personlighet som ett intelligensens värdråd alltjämt stödt seminariet. Han har från början varit dess studierektor och hans föreläsningar äro ett minne för lifvet likasom hans djupt psykologiska, finsträngade Meditationer äro det.

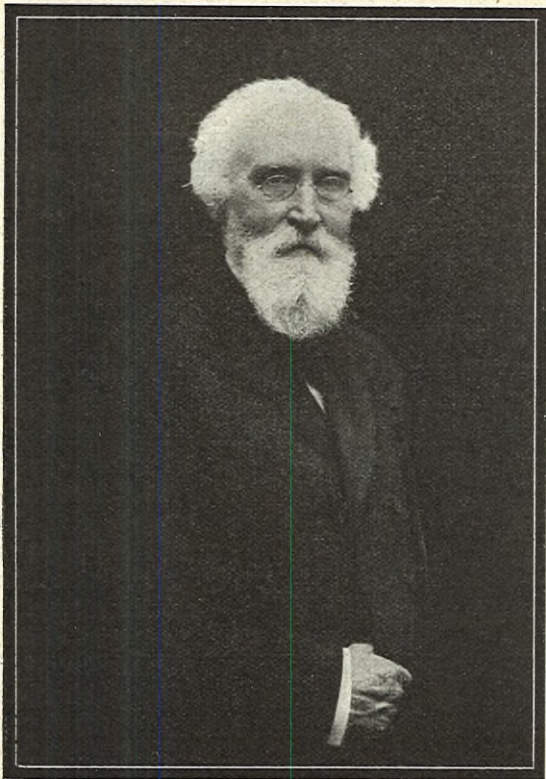
Icke för det, att ej seminariet har förhoppningar och önskemål riktade på framtiden, men det är dock naturligt, att man vid en afslutad tioårsperiod, förfluten under så ovanligt lyckliga betingelser, först och främst framkallar minnen och hågkomster från gångna läseår, och det är märkligt, att i detta relativt anspråkslösa, privata landsoriseminarium återfinna namn, hvilkas berömdhet gått öfver Sveriges gränser, äfvensom andra, hvilka äro uppgående vetenskapliga berömdheter. Det är märkligt därför, att det visar hvad kvinnor kunna, när de se ut från sig själfva och vilja stort för andra, för dem, som vänta på ledningen.

Det var också med den lysande själsglädjens värme professorskan Herrlin och fröken Lundström talade om planen för ännu en fjärde årskurs i seminariet, hvarvid den så högt uppskattade danske professorn Wilhelm Andersen skulle hålla en serie litterära föreläsningar. Den, som är inne i skolfrågans nuvarande

Två bortgångna.

En färgernas och en scenens artist.

Professor Olof Arborelius.

frågmål ler förmodligen åt alla entusiastiska utopier med ett snusförnufts dräpande löje, men för undertecknad står det fast, att intet handlingens eller tankens goda utsäde sker förgäves, får det ock — i anledning af frost och missväxtår — dålig skörd, möjligen alls ingen synlig för det stora flertalets närsynta blick. Och om Lunds högre lärarinneseminarium i dessa ekonomiens barkbrödstider ej skulle nå sina vackra mål, så är det ej därmed sagt, att dessa ej äro berättigade. Tvärtom tycker man, att rent praktiskt sedt detta seminarium i det rika, sydliga Sverige är af större vikt än det öfvertal läroanstalter, som bildats i andra delar af landet. Detta lilla jubileums omnämmande vill emellertid lämna alla konkurrensspörsmål ur räkningen och endast uttala en lyckönskan till seminariet för att det med blomstrande fysiska och andliga krafter lyckats tillryggelägga två lustrer under sina mödrars hägnande, outröttliga omsorger.

Böcker i ett ljust och smakfullt dekoreradt bibliotek, friska blommor både i det nätta frukostrummet och i den anslående sollenitetssalen göra klart för besökaren, att också det estetiska tillgodogöres, och det är ett nöje att se lärorummens stilfulla anordningar. Så förekommer i ett af dem ett prydligt utdrag af illustrationerna i Svecia Antiqua och i ett annat fotografier af berömda naturvetenskapsmän.

Seminariets föreståndarinna, fröken Lundström, tyckes af allt att döma förstå sin svåra uppgift både med hufvudet och hjärtat. Man skulle vilja säga att det lyser från båda delarna på ett sätt, som bör närma och värma de unga.

När jag slutar min uppsats tror jag mig fryggt i dess sista punkt kunna inflicka ett tack från väl placerade äldre elever och från hoppfulla nuvarande till det läroverk, som velat och vill dana dem för ett själfständigt, fördjupadt lifsarbete.

E. KUYLENSTIERNA-WENSTER.

ROFESSORN VID KONSTAKADEMIEN, Olof Arborelius, afled för några dagar sedan i en ålder af 73 år. Idun har vid olika tillfällen uppmärksammat hans ljusa, friska färgkonst såväl genom afbildningar som omnämmanden, hvarför vi nu inskränka oss till att med några korta rader beledsaga konstnärens porträtt. Optimistisk, solig som hans personlighet, sådan var Arborelius också som målare. Han såg företrädesvis det färgglada i svensk natur vare sig det gällde kustlandskapet eller bergslagsbygden med sitt glittrande vattenblänk bland gröna löfmassor och röda byggnader. Studieresor till utländska konstcentra vidgade och fördjupade hans färgskala, men hvad helst han såg och lärde gick han aldrig från sig själf, och nya konstrikningar kunde ej förbrylla honom. Han målade oafsläppligt på sitt sätt, och det ger hans produktion dess bestående värde.

*

Fru Ingeborg Rönnblad, en af den svenska landsortscenens prydnader, taget både ur talangens och apparitionens synpunkt, afled häromdagen i hufvudstaden efter en kort sjukdom. Gift med teaterdirektör Hugo Rönnblad och primadonna vid hans i landsorten mycket uppburna sällskap har hon under årens lopp utfört ett stort antal roller såväl inom komedien som skådespelet, och särskildt som Mandanika i "Vasantasena", det bekanta indiska drama, och i titelrollen i "Madame Sans Gêne" firat triumfer. Hon var en mycket temperamentsfull artist, med en fond af sprittande glädje och stark känsla, hvar till kom en fägring, som var mera sydlandsk än nordisk. Att döden i förtid bröt hennes konstnärsvana har åsamkat den svenska landsortsscenen en ej lätt ersatt förlust.

Spalten om böckerna.

SIN SERIE "SKILDRINGAR nordanifrån", Malm, af hvilka första delen, Männen som gjorde det, nått sin 2:dra upplaga, har Ernst Didring nu med blott ett halft års mellanrum fått färdig fortsättningen: Bergets sång. Fortsättningen träder begynnelsen i fotspåren i fråga om väldokumenterad — så vidt man kan förstå — och mångsidig belysning af ämnet. Den rör sig på en bred front, man må förlåta mig bilden! och ger oss fragmentariska inblickar här och hvar längs densamma. En vacker dag har fronten flyttat sig ett godt stycke framåt, utan att vi egentligen alldeles varit med om hur det gick till: alldeles som det lär vara på de moderna slagfälten, man bevitnar detaljer, får en del anvisningar om hvar det hela tenderar, ifall man är nog lycklig att befinna sig i sällskap med en generalstabsofficer eller chef — och det är man ju här! — och så inbjudes man att konstatera resultatet. Historien inregistrerar en ny seger.

Här är segern civilisationens — ack, att vi komme dit på alla andra punkter af världsdramat lika lätt! Här ha vi, sedan grufrisken kommit i gång och berget alltså begynt sjunga, först och främst erfårit att elementen för en människovärdig tillvaro åt sångens tillskyndare, arbetarne framförallt, är det jämmerligt ställdt med. Att missnöje råder förvånar oss ingalunda, men vi hålla med

Fru Ingeborg Rönnblad.

författaren om att någon hjälp inte torde bli resultatet af anarkisklubben Snöklockans öfverläggningar. Vårt intresse samlar sig, som meningen också är, kring den unge arbetaren Bjarne, hvilken från att vara klubbmedlem och inblandad i planläggningen af ett brott, småningom blir en mycket förnuftig och duktig man, intresserad af att få det hela på fötter med tjänligare medel. Utom Bjarne träffa vi en rad andra figurer, från disponenten, som endast skyntar fram, ingenjörerna Gerell och Kronvall, gamla bekanta, och af hvilka den senares loff blir allgå under med en malmångare; vidare hedersmannen Sköld, som också olyckligt förgås, Lang, den alltid missnöjde, som far till Brasilien och är alltför glad att slippa därifrån igen; slulligen också några kvinnotyper, mera summariskt behandlade än männen. Och alla dessa olika personers banor mötas, följas, skiljas, mera på grund af omständigheternas makt än af något man ville kalla inre tillskyndelser. De dyka upp, de försvinna, de utspela inför våra ögon en eller annan scen. En förnimmelse af kyla och ödslighet stiger härigenom emot oss ur verket. Det blir inte mycket mänskligt, men det får en, jag vore frestad säga, dekorativ styrka, och det skänker oss begrepp. Dessa skildringar från vår arbetsamma höga nord ha i sin kärva och skissartade form åtskilligt att lära oss, och vi känna också att det berättade angår oss och att vi kunna vara författaren tacksamma för hans nyodling på dessa nästan obrukade tegar. Kanske skulle vi önskat en mera markerad synpunkt på det egna verket hos författaren själf. Hans lifsåskådning synes oss gå väl mycket i frågor: hvadan, hvarthän? Emellertid slutar Bergets sång materiellt tillfredsställande med att de forna eländiga kåkarna i grufstaden förvandlats till chokladfärgade hus med gröna knutar, en kyrka och ett varmbadhus ha byggts och arbetarne ha fått elektrisk spårsvagn till och från det dagliga knoget. Berget har upphört att vara vildmark, och vildar passa där icke längre. Nu vänta vi på hur lifvet skall gestalta sig för dem dörborta, under de förbättrade förhållandena. Vi ha åskådat hur en liten värld byggdes upp, nu önska vi höra dess hjärtas slag. —

Vera von Kræmer: Gudsom hafver barnen kär... är en i rätt mycket

enastående liten bok. Den är ett tillskott till vår ganska fattiga barn- och skolflicksskildring, och den går i öppen hjärtlighet och en viss naiv realism längre än någon jag på svenska läst förut. Den är inte det ringaste konventionell. Dess förmåsta svaghet ligger likväl i en isynnerhet mot slutet framträdande lust att generalisera, att litet förnumsfigt intränga det berättade under allmängliga synpunkter. Låt vara, att det återgifna barndomsförloppet kan vara typiskt — och säkert väl är det för många stockholmsbarn — det är likväl icke uttömmande. Att de erotiska elementen under uppväxttiden ha t. e. gifvits alltför stort utrymme för att vara det normala. Det finns utan tvifvel småflickor, hvilka det allid "händer så mycket besynnerligt", som de andra säga; men de äro icke regel. Därmed vill jag inte säga, att icke det: Se upp! som författarinnan riktar till mödrarna, skulle vara på sin plats — och isynnerhet skänker jag mitt gillande åt dess former: intet onödigt rotande, intet urgerande på förtroenden, som ej komma spontant, eller meddelande af upplysningar, som ej begärs och kanske endast vålla pina i det unga sinnet. Nej, där mödrarna stå på den foten till sina ton-åringar, som vår unga hjällinna Bollas mor till henne själf, där ha de redan för många år sedan försuttit sina fatalier, hurudan deras kärlek för öfrigt än varit. "Se upp" får man göra, men i god tid, outröttligt och — diskret.

Detta om bokens syften. Bortser jag därför, och nöjer mig med att betrakta den som minnesblad, som en sorts memoarer från en tid, då stora vida världen ännu var ett okändt, finner jag både dräpliga och förtjusande sidor. Öfver de tidigare barndomsdagarna har ett skimmer af clair-obscur gjulits, som göra dem till ett verkligt litet poetiskt dokument. Såvidt jag vet, är detta Vera von Kræmers litterära debut. Hon synes med den genast ha funnit sfären, där hennes gemyt passar, där en konstlös vänlig, litet torr humor kommer till sin rätt. De som känt saknaden af barn- och skolflicksskildring (n. b. för de vuxna), på våra bokhyllor, kunna glädja sig åt hennes framträdande. Hennes enkla, distinkta stil passar också här utmärkt, bättre, ju mindre resonande. Af materialet till hennes bok skulle en mera förfaren artist kanske ha kunnat skapa en liten utsökt novelleksamling, men ett dylikt försök har hon fullständigt gått förbi, af sund och naturlig instinkt. Boken fånglar oss också just som den är, utan risk att misslyckas och har fått den intima prägel af ett samtal mellan förtrogna. —

Af Hilma Angered Strandberg föreligger en samling resebref från Italien och Schweiz, På bygator och alpvägar. Italien är ju för tillfället — jag skriver detta midt i krigsutbrottet — mer aktuellt än mycket annat, på samma gång som en resa dit nu torde ha sina betänkliga sidor. Jag kan ej råda den reseförstande bättre än att skaffa sig fru A.-S:s bok. Lifligare, mer åskådliga turistintryck får man söka efter. Vi släpas ej till muséer och sevärdheter, utan inbjudas till färder och vistelser på landet, i byarna, bland folket, helt enkelt. Emellanåt refererar författarinnan samtal med en eller annan person ur högre klasser, som låter sitt vetande lysa öfver Italiens förhållanden och öden: där öfvertygas vi mindre. Men när vi tillåtas dela hennes egen hänförelse, då den väckts, eller få höra hennes kritik, som stundom är ganska amper, då äro vi roade utan invändning. Bland det bästa vill jag nämna Bilder från Toskana, t. ex. den bedårande målningen af en afton i Settignano med de

unga permitterade rekryterna — "aldrig såg jag en mer hjärtevärmade syn än dessa arliga, tjänstaktiga, naturliga och anspråklösa unga krigare" ... man läser ej i dag de raderna utan beklämning, inför tanken på mångas nu så bittra öde! — och bredvid dem den gamla garibaldisten, medan flöjtblåsaren och lutknäpparen, komna ner från bergen, samla svärmarne i den ljumma natten omkring sitt dämpade spel. —

Några dramatiska arbeten nu, af hvilka endast ett, Ejnar Smith: Den blinde guden, ger fullödigt uttryck för ett drama. De andra äro: Erik Berger: Efteråt, tre små skådespel med stark och sympatisk social tendens; Narses, Dramatiska taflor af Gustaf Jansson, såsom under titeln medger, intet afrundadt helt, ehuru väl texten till ett effektfullt utstyrelstycke; Carl David Marcus, tre Kärleksdramer, gifna i en viss öfverspänd stämning, som ej motsvaras af gestaltskapande kraft, men begripligt åsyftar en känslöexistens bortom den vardagliga; slutligen John Street: Makt, europeisk fantasi i 4 akter, öfversatt af Hugo Vallentin, (som rentaf påstås vara författaren!) ett politiskt skådespel, ett experiment, intressant som sådant, men fattigt på kött och blod. Som sagt bland alla dessa verk, är det endast Ejnar Smiths, som ger oss ett verkligt drama mellan människor, en konflikt, en utveckling, en nödvändig upplösning. Ämnet är tragiskt: en mans uppvaknande kärlek till halfsystemen han aldrig känt, förrän hon blef vuxen och kom i hans hus, där han lever i ett fämligen grått, om också hyggligt äktenskap. Mannen framstår som en neuraseniker, och från första scen till sista har han inte ett enda småleende af impulsiv vänlighet eller naturlig glädje. Så snart han träder in, faller en skugga öfver rummet. Vi skulle önskat oss honom litet mer nyanserad, hans knappt motiverade allmänna bitterhet bryter udden af vår medkänsla med hans loff. När pjäsen är slut och han gått bort i natten, kanske för allid, smyger sig skamset en känsla af befrielse öfver oss, trots allt. Författaren har för resten icke själf tagit parti. Han har utvecklats sin handling med matematisk precision, och han har utan tvifvel lyckats få in den fläkt af öde, af nornors grymma lek, som han åsyftat. Liksom i Erlingsnäs har han inför våra ögon rifvit ned väggarna kring ett hem, där besökande komma och gå utan allana något, samt blottat dess sjuka nerv. Pjäsen lär komma att uppföras i Stockholm, om jag ej missar mig, och man kan vänta sig en teaterafton af ganska intensiv stämning.

Vidare återstå mig att nämna ett litet häfte poem från Skåne, Dagrar af Theodor Tufvesson, små korta känsliga och fina strofer, och Skisser från Söderslätt af Robert Larsson, också från Skåne, men prosa. Något så nytt i fråga om den mångomsjungna provinsen få vi ej, men författarnes kärlek till hembygden har åsyftat det bästa och än en gång gifvit vittnesbörd om dess makt öfver de sinnen, den en gång fångat. För oss, som icke äro skåningar, kunna väl dessa upprepningar i olika tonarter eller med en smula varierande uttryckssätt bli fämligen enformiga. Vi få ett allmänt intryck af enahanda och välmående idyll, någon gång af ståtlig materiell rikedom, af en rätt lättillgänglig, blid poetisk stämning och af mer bredt behagfull än stor skönhet. Det är liksom de mer populära bland taflorna därför, man ser dem till sist i minnet alla lika: stilla afton, en fin slätlinje, en hvit stugknut, en melankolisk pilrad... För mig är Skåne nästan en terra incognita, men

jag har ofta frågat mig: Skall så mycken kärlek inte till sist förmå ge oss något mer egande för lusten att i vår tur bli delaktiga af paradiset? I alla händelser börja vi längta efter nyare förebilder än Ola Hansson, Ernst Ahlgren och deras samlida. —

När jag direkt från dessa reflexioner öfvergår till När Gammelgården såldes och andra berättelser af Valdemar Lindholm, sker det ingalunda i afsikt att med större hänförelse peka på den sorts norrlandsdiktning, som här afsatt ännu en frukt. För det slaget heta förebilderna Pelle Molin och ofta Selma Lagerlöf och skulle minst lika mycket tarvfa förnyelse. Denna gång rör sig historien om den nya stygga tiden och den gamla goda; vi tycka oss ha hört den förut. En gammal hemmansägare är innerligt fäst vid sin jord; sonen, som varit i Amerika och blifvit smart, narrar gubben att sälja den till ett bolag och göra en sagolikt god affär: för detta hemman nämligen, som den 70-årige gamlingen kunnat sköta absolut ensam, får han af det snikna bolaget 150,000 kronor! Men gubben blir så förvirrad af förviflan öfver hvad som skett, hvad han lockats till, att han går ut till sin hustrus graf på kyrkogården, bränner upp alla sedlarna för att lysa sig och somnar sedan bort från hela lifvet. Gubben är rörande, det är säkert, men öfverdrifterna äro för stora, och det hela dessutom alltför utfänt. Bland de andra, kortare berättelserna i samlingen är den om Per Persas pröfningar under ett hungerår gripande, just därför att man tror på dess fasansfulla möjlighet. —

Slutligen har utkommit Europas martyrer, ögonvittnens skildringar från Belgiens försvarskamp m. m., öfversatta och sammansatta af Otto Lundh. I boken finnas en del intressanta saker, och den är väl värd sitt blygsamma pris af en krona. Dock går den ej alls, som totalbild och verklighetsmålad skildring, upp till den äfven på svenska nu utgifna Kriget i Flandern af Alexander Powell, en amerikansk journalist, som själf befann sig midt i det kämpande Belgien under krigets första fyra månader och där färdades i sällskap med en absolut dödsföraktande fotograf från Kentucky. Här är författaren dessutom i besittning af en anmärkningsvärd artistisk brio, som saknas hos Lundhs sagesmän, men den senare boken må dock äfven, som sagt, anbefallas de många för Belgiens sak kännande.

MARIKA STJERNSTEDT.

Iduns romanpristäfling.

Inom den föreskrifna inlämnings tiden har ej mindre än ett 50-tal täflingsmanuskript kommit redaktionen tillhanda, hvilket borde betyda att den svenska romandiktningen är stadd i en ovanligt rik blomstring. Granskningsarbetet har omedelbart tagit sin början, och hoppas vi att under loppet af nästkommande oktober kunna meddela prisnämndens utlåtande.

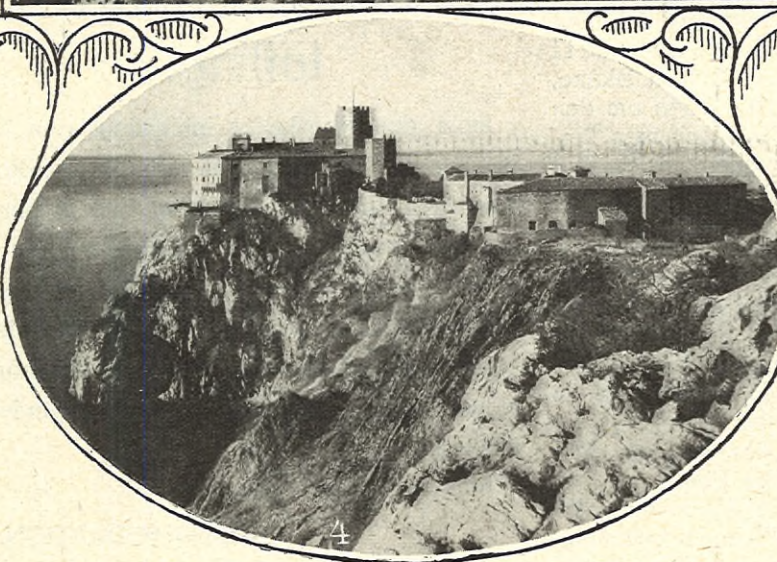
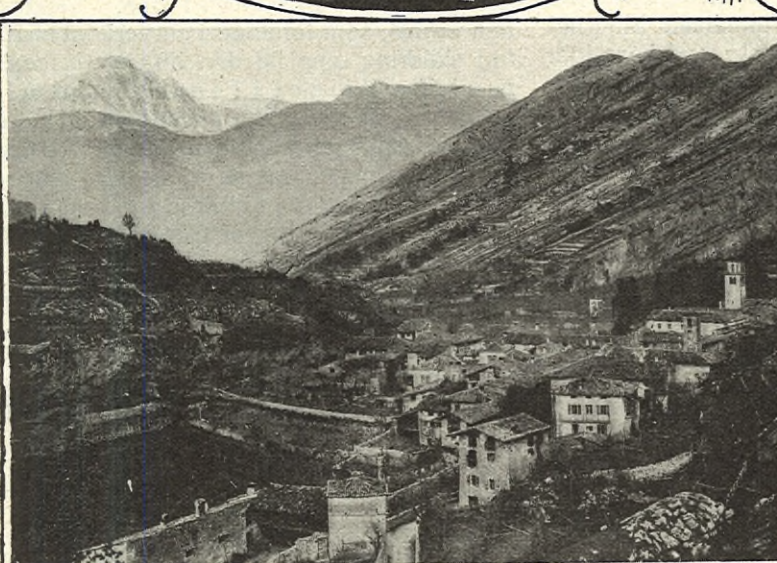
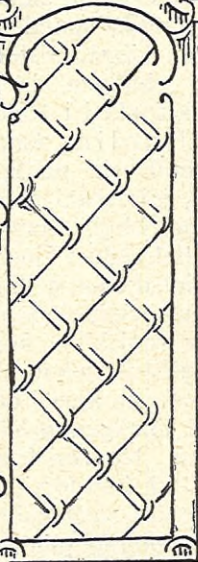
Stockholm den 1 juni 1915.

IDUNS REDAKTION.

DÄR FIENDERNA I NORR O

1. Domen i Trient. 2. Staden Rovigno i Istrien. 3. Staden Nago vid Gardasjön. 4. Fästet Dunia, den närmast italienska gränsen belägna österrikiska befästningen på Istriens kust. 5. Konungen af Italien omgifven af sin of-

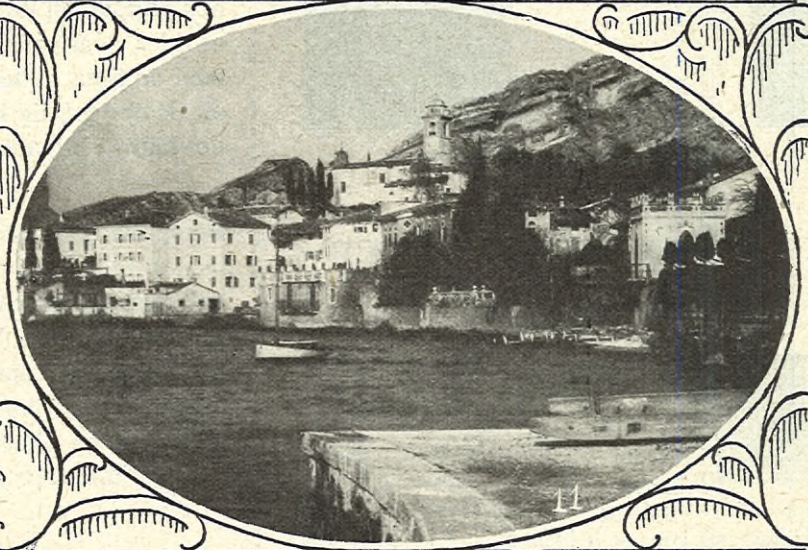
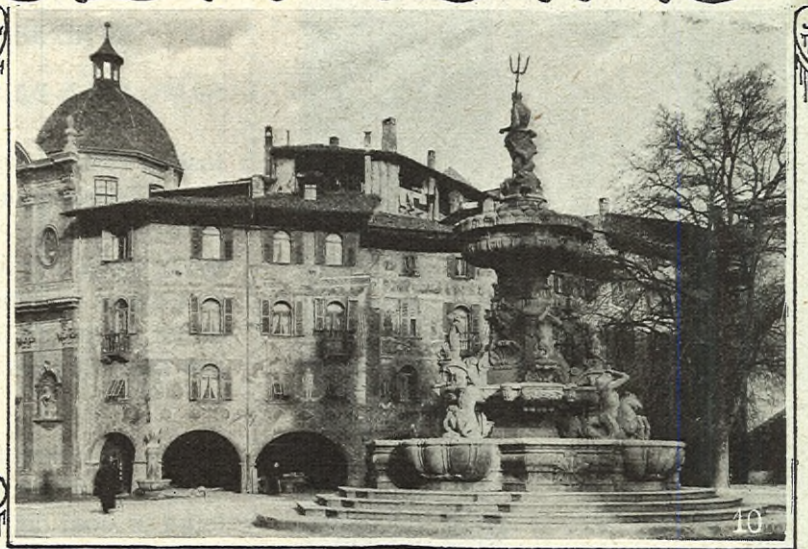
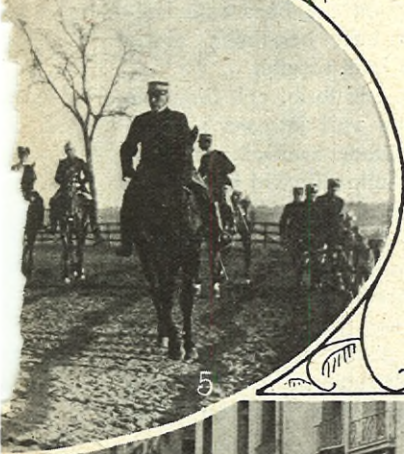

ficersstab. 6. Rastande kavalleri i en italiensk by. 7. Fältmässigt utrustadt infanteri på marsch genom Venedig. 8. General Canera, en af den italienska härens överbefälhavare, förut känd som ledare af den italienska ex-

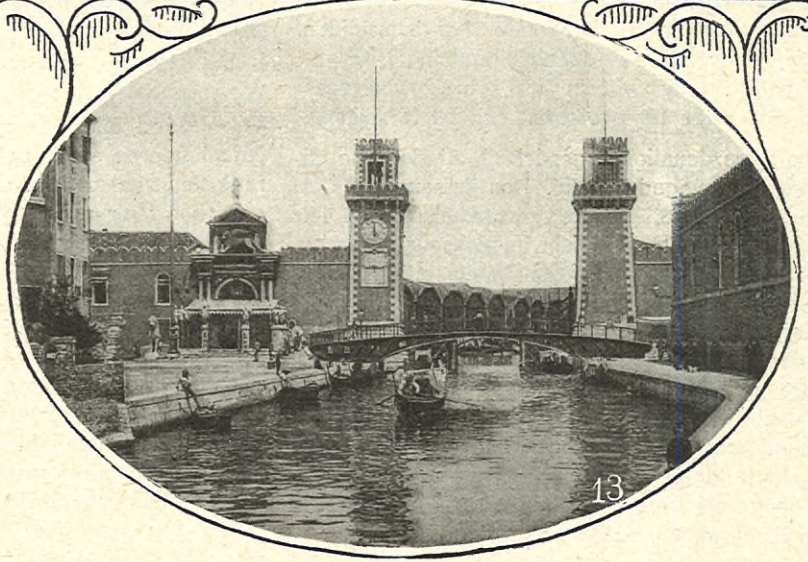

...CH SÖDER SKOLA MÖTAS

peditionskåren till Tripolis. 9. Italienska stabsofficerare. 10. Torg i Trient med Neplunsbrunnen. 11. Torbole vid Gardasjön. 13. Arsenalen i Venedig, vid krigsutbrottet bombarderad af österrikiska flygare. 14. Italien-

ska officerare, i. v. en cyklistpatrull, som lämnar ett meddelande. 15. Italienskt kavalleri på väg till striden genomtågar en by. 1-6, 8-12, 14, 15 Leipziger Presse-Büro. 7, 13 Berliner Ill. Gesellschaft.

Disponenten E. Ljungberg.

En jättedonation till hemmens gagn.

LEDAREN AF STORA KOPPARBERGS Bergslag, disponenten E. Ljungberg har vid sin död testamenterat tre miljoner kronor till de husmodersskolor och landtbruksskolor för Bergslagens kvinnliga ungdom, som upprättats på hans och hans makas initiativ, och till hvilkas start han förut donerat en half miljon.

I Idun för 1910 skildrade en af våra medarbetare sina erfarenheter från en studieresa till dessa husmodersskolor, hvilka nu genom disponent Ljungbergs testamente erhållit så storartade möjligheter till framtida utveckling. Domnarfvets och Skutskärs stora husmodersskolor med sina matlagnings- väfnads- och sömnadskurser voro då tämligen nyuppförda, i Elfkarleö fanns en mindre skola eller husmodershjälpension inredd i en gammal bruksgård, och vid Snöans bruk en landt-hushållningsskola, afsedd att lära eleverna de sysslor, som komma på en småbrukarhustrus lott. Sedan dess har tillkommit en husmodersskola äfven i Falun. Inalles torde ett par hundra elever årligen få sin utbildning i dessa skolor mot ypperst ringa afgifter. Kurserna äro i mån af utrymme tillgängliga äfven för andra unga flickor än dem, hvilkas fäder tillhöra bruket.

Genom skolornas inflytande har hemslöjden vunnit en förr alldeles okänd utbredning i Bergslagsbygden. Där väfves nu i bruksarbetarnas egna hem både för eget bruk och till försäljning.

Den stora donationen ger icke blott skolorna en ekonomiskt tryggad framtid. Den är samtidigt det bästa bevis på att denna verksamhet, afsedd till Bergslagshemmens och hela bygdens gagn, verkligen blifvit hvad det stora bolagets ledare hopades af den, och gifvit de resultat han önskade. Den är ett hedersamt bevis på förtroende för de kvinnor som omsatt donatorns tankar i verklighet. De tre miljonerna säga oss klart och tydligt, att summan af disponent Ljungbergs erfarenhet var slutligen den: han kunde inte gagna sina arbetare, och sitt bolag bättre än genom att gifva de tusen hemmen i Bergslaget goda, kunniga husmodrar och därmed välstånd och trefnad.

Barn, lilla barn.

AF HENRIK FORSBERG.

BARN, LILLA BARN, JAG VILL KALLA dig så,

fast du redan mognar till kvinna,
barn, lilla barn, du ska lära förstå,
att de drömmens trådar, vi tvinnat,
aldrig få bli mer än drömmar och flarn,
som undan i virflarna glida —
du lär väl också få sorg, lilla barn,
och känna hur sår kunna svida.

Du lär väl också få minnas en vår
en gång som ett dödt och förfruset,
forka ur ögat din bittraste tår
och vaggas till drömmar i suset
af tider, som varit, af maj, som gått
med de ljusa näfternas vaka —
än är det sol, än har du ej fått
det bittra i bägaren smaka!

Barn, lilla barn, när jag smeker ditt hår,
får jag åter känn af det gamla,
det som förr en vår jag lade på bår,
sen jag sett mina korthus ramla.
Du vet inte än, hur det känns att gå
och ha platsen tom vid sin sida,
när länge på vägen man följdes två
och ens drömmar lyft djärft och vida.

Barn, lilla barn, när jag kysser din mun,
spelar vårens sus i mitt öra
som lek af en flickhand, lifen och tunn
på gamla tangenter och sköra.
Barn, lilla barn, när du blundar och ler,
går minnet tillbaks genom åren,
barn, lilla barn, det behöfs inte mer
för att mildra svedan i såren!

Lärarinnor.

III.

HUR I ALL VÄRLDEN KAN MAN LÄSA på sin tyska grammatik på ett sådant sätt! Ja, min kära flicka, det här skall allt bli sköna skrifningar af! De med den största skärpa uttalade orden åtföljdes af en ljungande blick, som kom det stackars offret att rodnande slå ned sina ögon. Var det ett alltför känsligt skolflickshjärta, började läpparna sakta darra, och stora tårar sippade långsamt ned för kinderna.

Ja, hon var sträng, det voro vi alla ense om, men den tyska grammatiken, den kunde hon plugga in, så den saft där för kommande tider. Ve den stackare, som stakade sig på prepositionerna, adjektivens böjningssätt eller något annat lika viktigt, sedan man en gång haft det i läxa! "Du har för många intressen, mitt kära barn! Du måste ägna dig uteslutande åt skolan, eljest går det på tok! Nästa gång är det profskrifning på lärorummet utan grammatik, och den skrifningen måste alla klara!"

Det var nog mer än en liten stackare, som med bäfvande hjärta gick in till de tyska lektionerna efter en glad lekstund på den vackra skol-

gården med de gamla lummiga träden. Men hur det var, så tyckte vi om vår stränga fröken. Hon menade oss väl, det visste vi, och för dem, som redde sig bra, var ett berömande ord af högsta värde. När man fått igen en tysk skrifning med ett fint betyg i kanten, gaf detta anledning till den största glädje, emedan man visste, att det var enda sättet att komma i gunst. Sannerligen ett rättvist motiv, om man undantar, att det finns små individer, som på grund af klen begåfning aldrig lyckas nå ett någorlunda godt resultat.

Hon undervisade äfven i historia, och för detta ämne lyckades hon väcka vårt intresse i ovanligt hög grad. Hon berättade kraftigt och medryckande, och läxan fastnade ofta vid beredelsen i skolan. Redan i de lägre klasserna började också flera af oss att anse det som en naturlig sak att "läsa bredvid" så mycket som möjligt. Historielektionerna började äfven mycket ofta med en förfrågan hvilka af oss, som läst något utom den egentliga läxan. Sedan gällde det att högt och tydligt redogöra för "själfstudierna". Ett kraftigt uttalande "det var bra, min flicka," var en härlig belöning för mödan.

Men var det någon, som slarvat med läxan och för den skull blef bet på ett namn eller årtal, då var det sannerligen ej nådigt! Hur i all världen kunde man vara så pliktförgäten! "Ja, du har verkligen stor anledning att skämmas!" Det hände ej heller ofta, att någon kom utan att kunna läxan, då hvar och en väl visste, att det ej gafs pardon.

Litet besvärligt var det väl vid repetitionsföreläsningarna i slutet af hvarje termin, tyckte de flesta. Jag minns så väl huru en liten kamrat före en sådan lektion halfgråtande berättade, att hon läst till långt fram på natten och varit uppe tidigt, men ändå ingenting kunde. Jag kände mig som en stor synderska, då jag endast offrat en timmas tid åt samma läxa. Höga vederbörande började också lektionen med att fråga hur vi förberedt oss till förhöret. Hon fick den ena imponerande läxuppgiften efter den andra, och jag kände mig allt olyckligare. Till sist kom turen till mig: "Nå, hur har du läst öfver den här läxan?" Bäfvande för hvad som komma skulle, svarade jag tvekan: "Jag har läst lite här och lite där och så tänkt öfver för resten." Min häpnad var stor, då vår stränga fröken vänligt såg på mig, i det hon sade: "Det var rätt, min tös, det är på det sättet man skall läsa öfver en repetitionsläxa: man läser öfver det man glömt och låter det andra vara!"

Men det var visst inte alltid ofvannämnda lektioner voro lika allvarsamma och högtidliga. I bland hände det vid ett alltför tokigt svar eller vid någon liten lustig episod, att den stränga minen fick vika för ett soligt leende, som spred sig öfver hela det ypperst karaktäristiska ansiktet. Det var alltid signal till en glad stund, och snart skalade de gladaste barnaskraft långt utanför klassrummets trånga gränser.

Vid festliga tillfällen visade vår kanske mest fruktade lärarinna en solskensmin och en välvilja mot hvar och en, hvilket gjorde ett så mycket djupare intryck, då det ej förekom hvar dag, d. v. s. välviljan fanns där nog dagligen, men den iklädde sig oftast andra former. Vid dylika tillfällen hade hon en vänlig blick, ett litet skämtsamt ord eller en varm hand för hvar och en. I sådana stunder "förläts" också mången sträng fillrättavising, hvars goda mening vederbörande förut ej varit fullt på det klara med.

När vi på allvar lämnat vår skollid bakom oss, var hon en af dem, hvars bild djupast inpräglats hos oss. Vi voro alla tacksamma för hvad hon gifvit af grundliga kunskaper och en omullig plikt-känsla. I minnet var det det soliga leendet, ej den stränga tonen, som fick öfverhand.

IV.

DE VORO SOM TVÅ PARHÄSTAR. DE HADE varit seminariekamrater och voro båda ute på sin

första kondition. Den ena hade tillträtt sin plats omedelbart efter sin lärarinneexamen, då den andra däremot förut under ett år idkat språkstudier i England. Sedan kom äfven hon till vår skola, där hon blef älskad och beundrad som få. För de mera svärmiskt lagda bland skolflickorna blef hon ett högre väsen, hvars skönhet och behag ej nog kunde prisas.

Men det var omöjligt att hålla af den ena utan att hysa samma känslor för den andra. Visserligen voro de mycket olika både till utseende och väsen, men det fanns också mycket gemensamt. När jag tänker tillbaka på dem, är det ett visst något, som tillhörde dem båda och som verkade så tilltalande på oss skolflickor.

Det var den första ungdomens friska tjusning, som låg öfver dem båda. De sågo båda lifvet ljusst, varmt och rent, och man liksom kände, att de ville göra det bästa möjliga af allt. Denna längtan och sträfvan efter skönhet och fullkomlighet var så stark hos dem båda, att de liksom togo oss med i sina egna försök. Jag har sällan i mitt lif känt mig så märkbart föras framåt. Visserligen var det just under genombrottsåren, då en utveckling i den ena eller andra riktningen mera tydligt framträder, men så mycket gynnsammare var det att just då få stå under en sådan ledning.

När jag tänker på hvad hon som klassföreståndarinna var för mina kamrater och mig, blir det klart för mig hvad en lärarinna, och äfven en ung och oerfaren sådan, verkligen kan vara för sina elever. Utom det att hon skötte sin undervisning förstklassigt, så att vi verkligen kände, att vi lärde oss något, var hon på många sätt som en andra mor för oss. Jag tänker, att de flesta mödrar skulle vara tacksamma att få en sådan hjälp, när det gäller deras små yrhättor i den mången gång så ytterst svåra och ömtåliga öfvergångsåldern. Säkert är, att det behöfs ett särskildt handlag och en ej så liten psykologisk skärpa, och hos vår kära "klassmor" förenades dessa egenskaper i ovanligt hög grad.

Under lektionerna i naturkunnighet, som var hennes hufvud- och älsklingsämne, gäfvos särskildt rika tillfällen att så att säga "ta fatt" på lifvet och söka göra oss förtrogna därmed. Det blef också verkliga högtidsstunder. Särskildt minns jag det året vi höllo på med människokroppen. Jag vet inte hur lång tid man i allmänhet anslår för denna viktiga del af ämnet, men säkert är, att ej enda timme under hela året var öfverflödig.

Det vore onödigt att återge några detaljer från dessa lektioner, helst som nog hvarje lärarinna i detta ämne upptar ungefär samma saker. Men öfver det hela hvilade helgd, och detta kommer jag att vara tacksam för under hela mitt lif. Enkelt och okonstladt talade hon om lifvets mysterier, såsom endast en verkligt fin och god människa kan göra det. Aldrig kände vi, att hon ansåg oss för små eller outvecklade att förstå något, som rörde vår egen kropp, "den helige andes tempel," och så gaf hon oss oförbehållsamt sin kunskap och sin rena, ljusa blick på lifvet.

Till gengäld fick hon våra små förtroenden, både när det gällde det ena och det andra. Till och med under ferierna lågo vi i ständig brevvarxling, och återseendets glädje var alltid stor vid terminens början under de tre år vi voro anförtrödda i hennes vård.

Hon lät oss aldrig förstå, att vi besvarade henne, och jag är likväl öfvertygad om att vi måste gjort det ganska ofta. En enda gång minns jag, att hon på grund af hufvudvärk nekade oss att följa med till skridskobanan, men vi voro grymma nog att figga och käxa, tills vi fingo vår vilja fram.

Något, som beredde oss synnerligen stort nöje, var en liten förening, som vi bildade i femte klass

Fru Ingeborg Wikström.

Sveriges äldsta bokhandlare.

FVANSTAENDE PORTRATT ÅTERger dragen af seniorn bland de svenska bokhandlarna, fru Ingeborg Wikström, som för helt kort tid sedan ingick i sitt 81:sta år.

Ingeborg Wikström föddes i Sala den 27 april 1835. Genomgick Frizellska flickpensionen i Stockholm och gifte sig 1857 med grossh. Fredrik Wikström i Waldemarsvik, samt blef änka 1899. Snarare genom en tillfällighet än till följd af en direkt önskan fördes hon in i bokhandelsfacket. Det var också med mycken tvekan hon 1889 öfvertog bokhandeln af företrädaren. Men saknade hon den direkta fackkunskapen, så var hon i stället utrustad med ett klart hufvud. Den goda uppfostran hon åtnjutit, kom henne nu väl till pass. Trots sin höga ålder och sviter af ett svårare benbrott för något år sedan kan hon alltjämt deltaga i göromålen i sin affär. Som ett talande bevis härpå kan nämnas, att fru Wikström äfven detta år själf gjort upp sina redovisningar.

Allmänt aktad och omfattad med varm sympati af alla, som närmare känna hennes goda och flärdfria karaktär, går hon mänskligt att se, en ljus lefnadsafton till mötes — och den har hon redligt förljänat.

och som vi gäfvos namnet "Septemberblomman." Den sammanträdde en gång i veckan eller hvar fjortonde dag med s. k. små sammanträden, och några gånger i terminen hade vi större och högtidigare sådana. Dessa skilde sig från de föregående däri, att till dessa inbjudits de nämnda lärarinnorna, som voro föreningens enhälligt utkorade hedersledamöter. Vi samlades då i hemmen, som turvis upplätos för ändamålet. Allra roligast var det, när man själf hade turen och fick ta emot sina kära fröknar. Under aftonen förekom då sång, musik, deklamation, uppläsning af små själförfattade uppsatser m. m. Kaffe- och drickning hörde naturligtvis också till — det var ju i landsorten!

Stor var sorgen, då den sist komna af dessa två lärarinnor efter ett par år lämnade skolan för att tillträda en plats i Stockholm. "Om jag bara finge för mamma, så skulle jag klä mig i svart klänning!" förklarade en af flickorna, en liten ljus eterisk varelse. Men hennes mamma tillät det lyckligtvis inte. Om mammorna varit litet mera eftergifna, kanske vi uppträdt i svart allesammans! Nu gingo vi i våra vanliga kläder med våra ovan-

liga känslor, ty vi hade verkligen svårt för att sätta oss in i skilsmässans smärta.

En ljusglimt före afskedet var, att Septemberblomman blef inbjuden till ett litet samkväm hos de båda hedersledamöterna, som voro inackorderade på samma ställe. O, så glada vi voro! Det hela var förstås förtjusande. Jag minns särskildt hur storståligt jag fann det, att vi fingo hvar sin hel apelsin — hemma fingo vi barn dem alltid delade, många syskon som vi voro.

En liten episod från denna kväll minns jag äfven, emedan den framkallade stor munterhet, ej minst hos hedersledamöterna. Vid pantlösningsblef en af föreningsmedlemmarna dömd till att besvara några s. k. samvetsfrågor. En af dem löd: "Hvad är det som du tycker mest om hos fröken S?" Fröken S. var den afgående lärarinnan. Rädd att man skulle tro, att hon fäst sig endast vid dennas yttre skönhet, som verkligen var mer än vanligt tilltalande, svarade hon: "Jo, det allra, allra innersta!"

Det är en sällsynt stor lycka, då barn, under de kritiska år jag nu berört, bli omhändertagna af sådana, som förstå både det ystra, uppslupna skrattet, mången gång alldeles omotiveradt, och de våldsamma, obehärskade utbrott af smärta och sorg, äfven dessa skenbart utan djupare orsak, hvilket allt hör bryningsåren till. Det händer ofta, att flickan, och naturligtvis äfven gossen, bedömes synnerligen hårdt under denna besvärliga tid. Man glömmar tyvärr stundom att räkna med både de fysiska svårigheterna och de djupa, öfverväldigande intryck, som ett första, allvarligt uppvaknande till lifvet hos somliga naturer medför.

Tröskeln, som leder från barnkammaren, är ofta hög och visst inte så lätt att komma öfver. Här behöfvas det vaksamma ögat, den mjuka men fasta handen och det för lifvets mångahanda förstående, varma och kärleksfulla hjärtat!

MARIA ALMÉN.

Sommarteater och student-sång.

DJURGÅRDEN BLIR BESTAMDT vackrare år från år eller också ser man med alltmera förälskade blickar på dess försommarfägring, som under de nu inträdda junikvällarna berusar vandraren med färger och dofter från en uppsvensk vegetations hela rikedom.

Och midt i detta sommarparadis har Albert Ranft öppnat sitt lilla gula Thaliatempel med en riktigt munter fransk fars, "Kvinnoröfveren", af Georges Berr, hvarigenom nöjet att företaga en Djurgårdsfärd kan i mån af behof inrikas såväl på natursvärmeri som på betraktandet af parisaren Garidels otillåtna förbindelse med den förtjusande Odette. Farsen har särskildt en mycket kvick och fyndig andra akt, och den nya artistensemblen, som i sommar skall bära programmet, ty efter allt att döma blir det mycket långvarigt, är förträffligt kvalificerad för en lätt sommar-dramatik. Hvarken herr Gösta Ekman som den älskvärdt otrogna Garidel eller herr Victor Lundberg i den påtvingade kvinnoröfverens skepnad kunna motsås, och fruarna Ranft och Christiersonson brista minsann ej vare sig i fägring eller lif. Så nog är Djurgårdsteatern savorad för en tid framåt.

En glad bekantskap i annan form, en återupplivad bekantskap nämligen, har varit Lunds studentsångförenings konserter i Auditorium och Vasakyrkan. Lundensarne sjunga insmickrande, deras basar äro påfallande mjuka och varma i klangen och körens nyanseringsförmåga stor. Programmen upptogo både gammalt och nytt, allt lika kärt att lyssna till, och herr John Forsell sjöng solopartierna, så att åhörarnas entusiasm antog hart när vådliga former. Men hvad vore en svensk studentkonsert utan entusiasm! Som en vår utan blommor! Apropos blommor, så var Auditoriums estrad denna gång klädd med blommor och palmer. Det tog sig bra ut och bör bli tradition.

ARIEL.

Lejon Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITE! BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT

MED OFVANSTÅENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE

SYBEHÖRS-MANUFAKTUR- & KORTVARUAFÄRER.

ras med grönsalad eller persilja och serveras med grönsaker, potatiskroetter eller stufvade makaroner.

Såsen silas, skummas väl, får koka ihop, om den är för tunn, eller spådes, om den är för tjock, och tillsättes med litet grädd.

Pudding af kött och risgryn (f. 6 pers.). 1/2 kg. benfritt, stekt eller kokt kött, 1-2 rödlökar, 4 msk. smör (80 gr.), 2 tsk. salt (10 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar, 3-4 del. steksås eller god buljong.

Ris: 1 1/2 del. risgryn (150 gr.), 1 1/4 lit. mjölk, 1 msk. smör (20 gr.), 2 ägg, 1 tsk. salt.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Köttet skäres i tunna skivor eller hackas fint (malles ej). Löken skalas, hackas och

brynes i smöret i en stekpanna, köttet lägges och brynes väl, kryddas och blandas med den kokande såsen eller buljongen.

Risgrynen sköljas med kallt vatten, skällas i het vatten, påsätas i den kokande mjölken och får koka mjuka, då de upphållas, blandas genast med det kalla smöret och få afsvalna. De uppvisade ägggulorna tillsätts jämte saltet, och sist nedskaras de till hårdt skum slagna äggvitorna.

En pajform smörjes med smör och bestros med stötta skorpor. Köttet och riset läggs hvarfals i formen, öfversta hvarfvet skall vara ris, som bestros med stötta skorpor. Puddingen gräddas i ugn omkr. 30-40 min. Serveras med steksås eller smält smör.

I stället för lök kan fint hackad

salt- eller syltgurka användas. Puddingen kan göras enklare genom att använda flottyr i stället för smör och utesluta äggen i riset.

Skinka à la Hallman (f. 6 pers.). 1/2 kg. rökt skinka, 3 del. tjock grädd.

Beredning: Skinkan skäres i tunna skivor, och svålen bortskares nätt. En stekpanna upphettas långsamt, skinkan lägges i och brynes vackert på båda sidor samt upplägges på varmt serveringsfat. Pannan urvispas med grädden och såsen får ett oppkok samt hälls öfver fläsket. Garneras med persilja och serveras med förlorade ägg eller stekt potatis som frukosträtt.

Mannagrönskroetter (f. 6 pers.). 1 1/2 del. mannagryn (114 gr.), 1 msk. smör (20 gr.), 6 del. mjölk, 1 ägg, 1 tsk. sait (5 gr.), 1 tsk. socker (5 gr.), 1-2 tsk. riven ost.

Till panering: 2 msk. mjöl (20 gr.), 1 ägg, 1/2 tsk. salt (1 1/2 gr.), 1 tsk. matolja, 1 1/2 del. stötta skorpor.

Till kokningen: 1 kg. palmin eller växtsmör.

Beredning: Grynen läggs i sikt, öfverspolas med kallt vatten och få afrinna. En kastrull smörjes med 1/2 msk. af smöret, mjölken ihålles och får koka upp, grynen vispas, hvarefter gröten röres med slef, tills den tjocknat, då får flyttas öfver svagare eld och får sakta koka omkr. 20 min., under det den ofta omröres. Gröten upphålles, blandas genast med resten af smöret och får afsvalna, hvarefter det uppvisade ägget, kryddorna och den rifna osten tillsätts. Ett flatt fat smörjes med smör, massan utbredes därpå, besträkes med litet smör för att ej torka och får stå 2-3 tim. att kallna. Massan delas därefter i mindre delar - hvarje del bör väga omkr. 35 gr. - hvilka rullas aflånga på mjöladt bakbord. Kroketterna doppas i det hårdt vispade ägget, blandadt med matolja och smaksatt med kryddorna, rullas därefter i de stötta och siktade skorpor och få ligga 1 tim. att hårdna. De kokas gubruna i het palmin eller växtsmör och läggs på sugpapper att afrinna. Serveras med spenat.

i så fall hvilka? Hur pass stora fordringar för att komma in och hur mycket kan man beräkna förtjåna pr månad? Till hvem eller hvilka skall man vända sig för att möjligen blifva antagen i en dylik? N:r 20. Hur skall en ung flicka inrätta sig i Stockholm, så att 65 kr. pr månad räcka till allt: kläder, husrum etc., när man ej kan hushålla själf. Uppriktigt tacksam för svar är Själförförjande.

EVAS UPPLIFVELSE.

För Idun af Linnéa.

(Forts.)

Kärleken och intresset för kallet kom den unga lärarinnan att öfverse med mycket, t. ex. de stora bristerna i bostaden och åtskilliga andra skolförhållanden, som voro långt ifrån tidsenliga. Det var en mycket efterblifven församling, hon råkade bli medlem af. Allting gick efter gammal slentrian, och införandet af nya, förbättrade metoder väckte den största ovilja. En utpräglad girighetsanda härskade i samhället och följaktligen äfven ett ofantligt småsinne.

Man hade till valspråk: »Det är bra, som det är» och motsatte sig demonstrativt alla reformer, hur berättigade de än månede vara. Detta motstånd väckte helt naturligt en viss misstämning hos Eva, som gärna ville föra undervisningen framåt på ett så högt plan som möjligt, men hon beslöt att icke ge sig utan tåligt och ihärdigt sträfva mot målet och så småningom öfvervinna de styrandes köld och ovilja mot det nya, goda inom skolvärlden.

Den uppmantran, hon dagligen fann i sina elevers kärlek och flit, i deras sträfvan efter att tillägna sig sin afhållna skolfrörens lärdomar och göra sitt allra bästa för att vinna hennes bifall, stärkte henne i denna föresats.

Liksom en trädgårdsmästare med om omsorg vårdar sina plantor och

MUSTAD'S VÄXT-MARGARIN

glädes öfver deras tillväxt och utveckling, så värdade Eva sin kära skola. Från uppfostrans synpunkt var det både rörande och intressant att se, hur dessa halvilda, okunniga bondbarn under en mild, men fast hand så småningom förvandlades till värlatade och kunskapsförstärkte elever, som på examen fritt och hurtigt kunde reda sig i ganska krångliga ämnen och mängden gångvisade prof på stor begåfning.

En annan ljuspunkt var inspektören, en fin rar gammal herre, som så väl förstod att uppskatta hennes arbete och som var en faderlig vän för både barn och lärarinna. Inspektörens ankomst brukar annars icke hälsas med något större jubel. Han anses vanligen för en sträng herre, inför hvars genomträngande blick den skickligaste lärarinnan känner fruktan, men Evas inspektör var ett angenämt undantag från denna regel. Den gamle, filosofie doktorn, som innehade inspektörsbefattningen inom distriktet, hade genom mångårig erfarenhet i skolans tjänst kommit till den uppfattningen, att rädsla och tvång endast skadar undervisningen.

Vidsynt och ädel och af en sällsynt nobel karaktär, ville han, att lärarne skulle känna sig som fria

Svenska Havregryn äro de främsta i världen

Gyllenhämar (KALMAR) AXA Vargårda

1 portion gröt kostar c:a 2 öre. Köp Originalpaketer!

Förnämsta vita stångväl är Äkta Balsamiska Barnängens Aseptintväl

OBS. Björnstämpeln!

CLOETTAS GULD-CACAO

i vidstående förpackning säljes öfverallt

1 HEKTO 45 ÖRE

BENNOS FOTO-MAGASIN

15 DROTTNINGGATAN 15 STOCKHOLM 15

Förstklassig affär för amatörer.

Tre illustrerade praktverk från

P. A. Norstedt & Söners förlag:

Ett 300-årigt Vasaminne.

Brefväxlingen mellan Gustaf II Adolf och Ebba Brahe. Utg. af Carl Magnus Stenbock. 175 numererade ex. Pris 25 kr.

Porträttmålaren Lorens Pasch d. y.

Hans lif o' h konst. Af Sixten Strömbom. 500 numererade ex. Pris 30 kr.

Den mest ingående undersökning af Lorens Paschs lif och konst som blifvit gjord.

Skånes dekorativa konst

under tiden för den importerade renässansens utveckling till inbemska form. Af Gregor Paulson. 250 numererade ex. Pris 20 kr.

»En mäktig o' h skönt utstyrd volym för de fås och kräsna uppbyggelse.»

August Brunius i Svenska Dagbl.

FRÅGOR

N:r 111. Ber härmed någon af Iduns välvilliga läsarinor gifva en fullständig beskrifning på en vanlig tvätt samt äfven gardin- och ylle-tvätt. Mångårig prenumerant.

N:r 112. Som vi om somrarna bö ganska afskilda på landet, vore jag tacksam få ett råd om huru bäst sysselsätta 10-årig gosse med något både nyttigt och roligt.

N:r 113. Var snäll och säg mig: Hvilka äro formerna och tiden för täflingskritisens inlämnande till Svenska Akademien?

N:r 114. Vore tacksam få upplysning om hvilka färger som återkasta det mesta ljuset. Frågan göres i och för val af tapeter till ett rum, som jag önskar så lyst som möjligt. Man bedrager sig ju ofta i ifrågasvarande hänseende, då t. ex. rödt, som ju kan tyckas gifva rummet ett nog så lyst och gladt utseende, dock lär uppsluka och behålla ett stort kvantum ljus.

N:r 115. Kan någon af Iduns läsarinor gifva råd åt en moder? Har en adoptivdotter, nu tio år, som vi haft sedan hon var 3 1/2 år. Hon visade redan som liten ett mycket svårt humör, och vi hafva försökt med både godt och ondt att få hennes sinne böjdt och hoppats att hon skulle blifva bättre med åren, men hon har tyvärr blifvit så svår och nästan omöjlig att uppfostra i hemmet, lyder hvarken far eller mor och ej ens i skolan iakttar hon lydnad. Som hon är enda barnet och vi äro fästade med mycken kärlek vid henne, sky vi icke några kostnader för att få henne väl uppfostrad. Hon har ett mycket godt förstånd och lätt för att lära när hon vill, men likgiltighet för skolan, musik och allt arbete gör sig mer gällande dagligen och ambition saknas alldeles; vanartig är hon dock icke. Hvar finnes det någon lämplig pension eller skola, som åtager sig sådant barns uppfostran, frägar bekymrad moder? Mångårig prenumerant.

N:r 116. På hvad sätt skall en ogift dam (tyska), som i 20 år vistats i Sverige, kunna erhålla svensk medborgarrätt? Laula.

N:r 117. Till hvem bör man vända sig, och hvilka vägar bör man gå, för att kunna erhålla sinnessjuka eller nervsjuka personer till inackordering i sitt hem? Att annonsera går ej, det är försökt. Kan någon råda mig? Privat.

N:r 118. Hvar skall en tjänarinna under en månad kunna genomgå kurs i jungfrus sysslor samt enkel matlagning? Vetgirig.

N:r 119. Finnes i Stockholm några sångkor, i hvilka man får betalt,

Till Norge

Järnvägsförbindelser:

Till Kristiania, 13 timmar från Stockholm, 7 timmar från Göteborg, 13 timmar från Malmö.

Från Kristiania bekväma järnvägsförbindelser med Gulbrandsdalen och Valdres, där utmärkta turisthotell finnas.

BERGENSBANAN

(Kristiania-Bergen)

går genom Norges mest storslagna högfjällslandskap och är snabbaste vägen ned till Vestlandets fjordar. Tagen medföra restauranter och utsiktswagen. Resetid 12 timmar. Till Trondhjem 23 timmar fr. Stockholm och 15 timmar fr. Kristiania. Brochyrer och upplysningar gen. "Trafikdirektören, Norges Statsbaner", Kristiania.

Florodol-Tvälen.

dagligen använd, förskönar och föryngrar.

Säljes öfverallt à 60 öre.

Parfymeri FLORA GEFLE

människor, utan annat tryck än det, deras eget samvete ålade dem.

Därför var han också välkommen, hvart han kom i skolorna.

Första gången han besökte Evas skola hvar en strålände vinterdag.

Den gamla, syndafulla jorden var insvept i en skinnande, hvit mantel, och rimfrostens gnistrade som åkta pärlor mot granarnas mörka barr.

Sjööarna lägo blankfrusna, väntande på lätta, stålsockda barnafötter, och öfver alltsammans hvälfde sig en högblå himmel.

Inne i skolsalen rådde djup tystnad. Barnen sysslade med stilöfnin- gar, och Eva gick mellan raderna af ljusa och mörka, nedböjda huvud, öfvervakande det hela, medan hon ibland log för sig själf vid tanken på ett bref, hon fått för några dagar sedan.

Det var från modern och innehöll underrättelse om, hur föräldrarna snart skulle komma och hälsa på henne i »rättboets».

Eva hade därför sökt fiffa upp sitt hem så godt sig göra lät, och anskaffat en hel del nya, trefliga saker, för att föräldrarna skulle finna rättboet så angenämt som möjligt.

Just som hon tänkte härför, hordes plötsligt klangen af bjällror genom den klara, skarpa vinterluften.

Som på kommando höjdes allas blickar och riktades nyfikt mot fönstret — Det är mamma och pappa, tänkte Eva och skyndade ut alldeles lagom för att se en herre i päls stiga ur släden.

Men det var ingalunda Evas pappa, utan en vildt främmande, äldre herre som nu kom upp för trappan, och Eva hajade till, vid det en aning genomförens själ: »Det är inspektören, tänkte hon, och jag som glömt rätta de senaste skrifböckerna.»

Nu skulle hon väl få!

Farbror doktorn, som han senare blef kallad, såg emellertid inte alls farlig ut. Han hade de vackraste, milda, blå ögon, hvitt hår och röda kinder, och han log med faderlig vänlighet mot den unga lärarinnan och sade: »Jaha, jag är inspektören, och detta är skolfröken, som de säga här på landet, och lät oss nu gå in och höra på den förhoppningsfulla ungdomen!»

Evas hjärta, som en stund, bildligt taladt, stuttit i halsgropen, kom nu på sin rätta plats igen vid detta hjärtliga tilltal, och det dröjde icke heller länge, förrän barnen, som i början helt naturligt voro litet skygga, fattade förtroende för den gamle, rare herrn och lika käckt och frimodigt som annars i hvardagslag besvarade de framställda frågorna. Farbror doktorn var f. ö. en solskensnatur, som intet kunde rubba ur jämvikten.

Inte ens smedens länge Anders, som var den dummaste i skolan och på frågan om exempel på rofödur svarade »hönsen», kunde fördärfva inspektörens goda humör.

Tvårtom skrattrade han så godt åt denna förklaring, att allesammans finga en rolig stund, tack vare Anders.

De anmärkningar han sin plikt likmätigt måste göra, ty som man vet, är intet mänskligt fullkomligt och allra minst en landskola, framställdes i så mild form som möjligt, och Eva var själslagad öfver det oförmodade besökets lyckliga utgång. En stund senare sutto hon och farbror doktorn vid kaffebordet i Evas för- mak.

Den gamle herrns spejande blick för granskande omkring i rummet, liksom ville han af helhetsintrycket bilda sig ett omdöme om den unga kvinnans personlighet.

Det var ett medelstort rum med hvit allmogemöbel. Rundt omkring väggarna hängde Carl Larssons färgglada tafflor i hvita ramar med smal guldkant.

Där var »Lisbeth» och »Tittut» m. fl. andra arbeten af hans friska soliga konst. Man kände sig glad och hemvarm, bara man tittade på de tafflorna.

Den forskande blicken gled ifrån dem öfver till böckerna på skrifbordet.

Där lägo bl. a. Selma Lagerlöfs Kristuslegender och Gösta Berlings saga, i broderlig endrätt med Pennskaffet och Helena Nybloms sagor. Farbror doktorn log i skägget vid denna åsyn, och i det han pekade på Pennskaffet, sade han humoristiskt: »Äfven du, min son Brutus — — —»

Från detta var öfvergången till den kvinnliga rösträtten omärklig och Eva var mycket belätnad med att doktorn, ehuru litet tveksam om företaget utgång, dock ingalunda var någon motståndare till den kvinnliga rösträttsrörelsen. — Innan han tog afsked, hade han lofvat Eva att fälla ett godt ord hos skolrådet, för de förbättringar hon ville genomföra, och det var med en känsla af segerglädje, hon såg den gamle, snälle herrn fara sin väg.

Hvad allting nu skulle bli bra, när inspektören var hennes vän och medhjälpare.

Men människan spår, och Gud rår. Icke långt efter denna händelse inträffade åtskilligt, som kom Eva att inse, att om landet har sina behag, så har det också sina stora obehagssynerhet för ensamboende lärarin- nor.

En afton satt hon i allsköns ro vid skrifbordet, sysselsatt med att för-

bereda sig till morgondagens lektion, då det började knacka på fönstret midt emot, först sakta, sedan hårdare.

En sekund lyssnade Eva andlös, fullständigt skräcklagen, sedan tog hon mod till sig och drog upp rullgardinen.

Ett skäggigt, grimaserande mansansikte var tryckt mot rutan, och ett par vilda ögon blickade in i hennes.

Med ett skrik ryckte Eva ned rullgardinen och för bort i rummets mörkaste körn, där hon blef stående med båda händerna tryckta mot sitt hårdt klappande hjärta. Någon gick med smygande steg rundt omkring huset, och Eva erinrade sig ångestfullt, att skafferifönstret satt lågt nere och saknade dubbelfönster. Att ropa på hjälp var ej lönt, ty intet hus låg så nära, att dess innevägnare skulle ha hört henne. Det fanns endast en, hon kunde ropa till. Denne ende var Gud, och till honom bad hon ur djupet af sitt ångestfulla hjärta om räddning, bad så, som hon endast bedt en gång förut i sitt lif, nämligen då modern låg sjuk, och de fruktade för hennes lif. Gud hörde hennes bön äfven denna gången, ty så småningom bortdogo stegen, och allt blef tyst, men Evas lamp- pa brann hela natten.

Hennes nervsystem fick en sådan chock af detta äfventyr, att hon flera dagar efteråt spratt till vid det minsta buller och ryste från huvud till fot.

Af naturen modig och tapper ville hon ej fly vid de första, större besvärigheter, som mötte henne, utan beslöts att vidtaga vissa försiktighets- åtgärder för sin trygghet.

För tillfället fanns emellertid ingen kvinnlig hjälp eller sällskap att få, utan Eva måste vara ensam som förut. Det kändes visserligen kusligt ibland, då hon tänkte på, det som skett, men hon försökte slå ifrån sig det ohyggliga minnet så mycket som möjligt.

Rumsfönstren förseddes med luckor, som kunde skjutas af invändigt om kvällarna, och då ingenting hordes af på en tid, slog sig Eva till ro igen som om ingenting hänt.

Litteratur- och musikstudier upptog helt hennes lediga stunder och ersatte bristen på bildadt umgänge, ty sådant var mer än tunnadt i denna lilla afkrok af världen.

Men Eva var nöjd ändå.

I skymningen, när björkvedsbrasan helt muntert sprakade i kakelugnen och reflexen från den flammade hårdens göt ett varmt, purpurfärgadt skimmer öfver det lilla arbetsrummets anspråklösa furumöbler, öfver för- äldrarnes kabinettporträtt i den gylene ramen på skrifbordet, och där bredvid ett annat af en ung man i studentmössa — som icke var Evas bror, brukade Eva sitta nedkrupen på braskuddarna och drömma. Ifrån detta, hennes eget lilla rike, gingo tankarna mot nya, stora mål, som hon såg hägra för sin inre blick. Redan nu en i ledet av de själf- försörjande kvinnorna, såg hon sina medsystrars strålände anleten och jublande segerfröjd, när trädomens ok tagits från deras skuldror, och de blifvit fria medborgare i staten med lika lön för lika arbete, lika stort ansvar, men också lika stora rättigheter.

FÖR BILDAD, helst affärsvan dam med något kapital finnes tillfälle till inbringande, själfständig verksamhet grundad på fabrikation och försäljning af en intressant, ny patenterad damartikel. Sv. med ref. emotes till »Lönande företag 15», Stockholm C. p. r.

KATRINELUNDS SJUKHEM emottager nerv- och sinnessjuka kvinnliga patienter. Förfrågningar besvaras af Fröken Caroline Lennwall, adr. Katrinelund, Gallerupsvägen, Malmö. Rt. 915.

PHOSPHO-ENERGON-PILLER

FÖRORDAF AV LÄKARE

» Vid allmän svaghet, nervositet, överansträngning och sömnlöshet. »

SÄLJES ENDAST I APOTEK

A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM

Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

Prenumerera på Idun!

En hemlighet

är hvarför Yvy-tvålen blir mer och mer berömd och efterfrågad.

Endast den som en gång använt Yvy-tvålen, vet hvarför han ej använder andra toalettvälar.

Damer och herrar, som sätta värde på ungdomsfriskhet och ett vackert yttre, uppnå detta genom ständigt bruk af den med forsknande parfym- och välgörande ingredienser tillverkade Yvy-tvålen.

Yvy-tvålen är den mest fulländade toalettvål, som kan åstadkommas till så lågt pris, att den kommer till användning i hvarje hem.

Yvy-tvålen är tillverkad på särskild för denna tvål utmärkt metod, med tillsats af de mest utsökta essenser på detta område samt med stöd af vetenskapen, under noggrannaste beaktande af hygienens fordringar.

Yvy-tvålen erhålles för 50 öre pr styck i hvarje välsorterad affär från Ystad till Haparanda.

Osterlin & Ulrikssons Tekn. Fabrik, Ystad.

Under
Juni, Juli och Augusti
är
Iduns Expedition
öppen
Lördagar kl. 9-3. Öfriga hvardagar 9-4.

Trädgårdsmöbel modell "Rekord"
MYRSTEDT & STERN A.-B.
Kungl. Hofleverantör.
STOCKHOLM.
Katalog på begäran.

Damer.

Elegant genomsydd damlägsko i am. läst af svart chevreau, smör 6:70, brun samma sort 7:20, 3 par franco. Insänd storleksnummer! Nordisk Post-försöktsaffär, Örebro.

FÖR STOCKHOLMSVISTELSE uthyres under sommaren till en eller två pers. fullt möbl. rum och kök med telef., gas, W. C. Sv.: Vasastadens, Iduns exp. I SÖDERMANLAND, 2 km. från station uthyres treflig vinterbonad bodstad om 5 rum och kök samt god fruktträdgård, nära å och sjö. Hyra 480 kr. Fru E. Sandström, Länäs.

Hvar skall jag tillbringa min sommarsemester?

I Sthlms omgifningar:

VID MÄLAREN. Pensionat Fagerudd har utmärkta strandbad och skogspromenader. Begär prospekt af Konditor Lundevall, Enköping.

I Värmland:

DOKTORINNAN VILMA ERIKSSONS hvilohem, beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Inackorderingspris 3 kr. pr dag, 70 å 80 kr. för mån. Adr. Högåsen, Arvika.

Å Västkusten:

BÅSTADS HAFSBAD. Pensionat »Villa Strandhem», 20 m. från Båstads järnv. Vid havet, intill badhusparken. Mod. priser. Skjuts möter vid alla tåg. Rikst. 79.

FISKEBÄCKSKIL Restaurant Utsikten rekommenderas. Vördsamt Anna Olsson.

I Skåne:

MÖLLE-KULLEN, Hotell Elfverson. Rikstel. 9 och 26. Johan Elfverson.

TÖREKOV på Skånes västkust. God inack. erhålles för 70 kr. pr mån., 2:50 pr dag, deladt rum. Fru Forsberg, Kungsg. 18, Malmö.

LUDVIGSBORGS PENSIONAT. Hårligt läge i skogrik trakt, nära Ringsjön, rekommenderas. Tel. Höör 58 B. Emilia Paulsson.

I Dalarne:

VID SILJAN kan inackordering erhållas för längre eller kortare tid hos Fru Anna Landberg, Vikarbyn. Moderata priser.

SVÄRDSJÖ HVILOHEM erbjuder hvila och hemtrefnad i lugn, vacker trakt af Dalarne. Närmare meddelar fröken Lydia Johnson, Svärdsjö. Riks 29.

DET VÄLKÄNDA PENSIONATET Marielund adr. Gagnef vid Dalälven och Grådafallen, 2 1/2 km. fr. järnvägsstation. Pris 85 kr. pr månad. Rikst. 14 C. Martha Silfverhielm.

30-ÅRIG FLICKA FRÅN BLEKINGE frågar om någon af Iduns läsarinor ville i juli mån. tillbringa omkring 14 dagars semester i Dalarne och Värmland tillsammans med henne, som på detta sätt söker ett jämnt ärgt trefligt sällskap för angenäma dagar i Leksand och t. ex. å Långbanshyttans pensionat i Värmland? Är tacksam för svar inom 8 dagar under adress »30-årig Blekingeflicka», Karlskrona p. r.

FURUDALS PENSIONAT. Gammal bruksherrgård i v:a Dalarna. Skogrik, hög trakt, (230 m. ö. h.) vid Ore älf. Jakt o. fiske. Rek. såsom utm. rekreatiort. Uppl. Sv. Tur-fören. eller fru G. Wuttke, Furudal. Rikst. Furudal 2 C.

I Jämtland:

UNDERSAKER, västra Jämtland. Hedins Pensionat rekommenderas.

I Småland:

SOLBERGA PENSIONAT, adress Solberga, å småländska höglandet, 280 m. ö. h. i skogrik, vacker trakt, rekommenderas. 1 1/2 km. fr. statsbanestation, 15 min. jvg.-resa fr. Nässjö station.

TRISHULTS Hvilohem och Rekreatiort, Landsbro, Rikstel. 3 (Småland-ska höglandet, 850 m. ö. h.), mottager sommargäster.

Hel inackordering pr månad: enskildt rum kr. 95-90, deladt » » 80:—, Pr dygn » 3:50-3:—.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.

—ff— Vi beklaga, att det är omöjligt att bereda plats.

H—g. Bättre måste det vara. Leila. Om manuskriptet önskas returnerad, torde porto insändas.

V—g. Möjligt att någon vid tillfälle kan användas.

E. J—n. Kan ej användas.

Silvia Falkhorn. Manuskriptet har anländt.

Husqvarna

SYMASKINER

—svenskt fabrikat—
äro en ovärderlig hjälp
ihvarje svensk hem.
Betala sig själfva
på kort tid.
Obs! Förmän-
liga betal-
vilkor.

En annons under ofvanstående rubrik, 10 mm., kostar endast
Kr. 2: — pr gång
Likvid i postanvisning. Texten kan lämpligen skrivas å postanvisningsblanketten.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när Ni svarar på annons om ledig plats.

EX. SJUKSKÖTERSKA erh. fast plats. Lön 550 årligen, genom Svenska Sjuksköterskebyrån, Göteborg, Hvitfeldtsgratan 8.

INFÖDD TYSKA, kompetent att, utom i sitt modersmål, undervisa i musik och engelska, får plats instund. höst i liten privatskola på landet. Svar till »Examinera» under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

I DISPONENTHEM vid bruk i Norrland får för kommande läsarseminariabild., musik-, undervisningsvan lärarinna plats. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsgatan 34, Sthlm.

UNG, FRISK, BÄTTRE FLICKA, barnkär och intresserad af matlag., får plats 15 juli hos ung familj i Saltjöbaden (2 pers., 1 barn å 6 år) att jämte husmodern sköta hemmet. Svar med lönepret. o. foto till »Arbetsam o. ordentlig», Saltsjöbaden p. r.

ELEVPLATS för bild., allv. flicka, omkr. 20 år, finnes att tillträda genast å sjuk- o. ålderdomsafdeln. å större hem i Stockholm. Svar: »Allt fritt», Annonkont. Odengat. 63.

UNG FRANSYSKA sökes för konversation 20 juli—20 augusti för 2 skol-flickor, Stigtorp, Kungälv.

AFÖNLAD ELEVPLATS finnes ledig å barnsjukhus i Sthlm. Svar med betygsafskr. märkt »Helst elementarb.», Postkontoret Agnegatan p. r.

UNG, ALLVARLIG och kyrkligt sinnad flicka kan få plats som hushållsfröken i Färila prästgård, Helsingland. Hon bör vara kunnig i matlagning och husliga bestyr. Familjen utgöres af fyra medlemmar, af hvilka tvenne äro studenter. Dessutom finnas tjänare. Ref. med porträtt och uppgift om lönevillkor torde adresseras till: Prästgården, Färila.

PÄLITLIG, ORDENTLIG o. välrekom. hushållsfröken med verkligt fina betyg erhåller plats i fin familj. Svar jämte betyg o. foto till »1 julia», Norrköping.

UNG BILDAD FRANSYSKA erhåller plats som sällskap under sommar-månaderna i Dalarna. Svar med ref. och lönepret. till »Fru E.» under adress S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

INFORMATORSTJÄNSTER förmedlas af Göteborgs Studentkårs Arbetsförmedlingsbyrå. Postadress: Studentkåren.

KVINNLIG STUDENT, fullt frisk och med hög för yrket, erhåller plats den 1 aug. som elev å apoteket i Söderköping.

Tvåttförestånderska. Befattningen såsom tvåttförestånderska vid Lunds hospital och asyl är till ansökan ledig med tillträde den 1:sta nästkommande juli. Den kontanta lönen utgör 600 kr. jämte ålderstillägg efter 2, 5 och 10 år med 10, 20 och 40 % förhöjning. Dessutom tillkomma naturaförmåner, bestående af 1:sta klassens kost, möblerade rum med uppvärming och belysning jämte fri tvätt. Ansökan, åtföljd af en kortare lefnadsbeskrifning, präst- och läkareintyg samt betyg, utvisande kompetens för platsens skötande, ingifvas hit innan den 28 juni. Sökandens ålder bör vara omkring 35 år men dock ej öfverstiga denna. Vidare upplysningar kunna inhämtas å Hospitalskontoret, Lund, mellan kl. 10—2 på dagen.

Från början af augusti önskas elementarbildad, språkkunnig, musikalisk, huslig flicka till hjälp och läxläsning med 14-årig flicka. Svar till »God familj», Artillerig. 27IV, Sthlm.

Guvernans. van att undervisa i tyska och musik och ev. äfven andra ämnen samt att hafva tillsyn öfver barnen, erhåller genast plats om betyg, foto, uppgift om löneanspråk och ref. insändas till **FRU ELLEN TIDSTRAND**, Sägmyra.

Skolkökslärarinnebefattningen vid J. Thorns slöjd- och hushållsskola i Bräkne-Hoby är ledig att tillträdas den 26 nästa juli. Lön 550 kronor. Ansökningar åtföljda af behöriga betyg insändas före den 1 juli d. å. till styrelsen för nämnda skola und. adr. Bräkne-Hoby.

Lärarinna till familj sökes till hösten att undervisa 2 gossar (9 o. 7 år) samt 1 flicka (6 år). Sökande bör hafva undervisningsvana, kunnig i tyska på nybörjarstadiet samt helst något musik. Ansökning torde åtföljas af betygsafskrift, uppgift om föregående platser, löneanspråk, ålder samt helst foto. Svar till »Bruksägare, Småland», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

En snäll och rar flicka får plats att ensam sköta ett litet ungarlshem. Svar med foto tacksamt till »Glad och god», Iduns exp. f. v. b.

Hushållselev betalande, erhåller förmånlig elev-plats vid brunnsrestaurang i Småland. Svar omg. till »Bad», Hvetlanda p. r.

Förestånderska för sömnadsateljé fullt kompetent att förestå 1:sta klassens ateljé (äfven för flickklädningar) samt med förmåga att handleda biträden, erhåller mycket förmånlig anställning 1:sta sept. Svar till »M. N.», Svenska Annonbyrån, Göteborg.

Jungfru, frisk och duktig kunnig i matlagning, bakning, konservering och strykning, erhåller genast plats hos Fru Hilma Bergendahl, Sofielund, Björnlunda. R. T. Björnlunda 31.

Väflärlarinna fullt kompetent att förestå kurser i konstväfnader med undervisning i väfnadsteori, erhåller anställning till hösten. Svar till »M. N.», Svenska Annonbyrån, Göteborg.

AKTIEBOLAGET
N. BENDIX
STOCKHOLM
HOFLEVERANTÖR

Sveriges äldsta - och största - Specialfirma i BARNKLÄDER

Särskilda afdelningar för **Backfisch-Konfektion & Barnskodon** i 18 Regeringsgatan.

Sändningar för ben. urval vid tillräde kunder samt till i landsorten kända pers. Vid rek. för minst kr. 25.— fraktfritt till rek. närm. järnvägs- eller poststation.

Akt.-Bol. M. BENDIX,
18 Regeringsgat. 5 Sturegat. 90 Drottninggat.
STOCKHOLM.

PLATSSÖKANDE

EN 23 ÅRS FLICKA söker plats i godt hem på landet, där jungfru finnes, att mot fritt vivre vara behjälplig med alla inomhus förefallande göromål. Tacksam för svar inom 14 dagar till »E. 23», Karlskrona p. r.

BÄTTRE FLICKA, som genomgått fullständig kurs i tuberkulösvård och äfven kunnig i vanlig sjukvård, önskar plats i hem att sköta sjuklig person. Ref. finnes. Svar till »Helst tuberkulösvård», Åhus p. r.

BÄTTRE FLICKA önsk. i ett hem på landet deltaga i allehanda husl. göromål. Sv. t. »Huslig 29», Iduns exp.

17-ÅRIG ELEMENTARBILDAD norr-ländska från godt hem önskar snart komma i herr- eller prästgård att under skicklig husmoders ledning deltaga i och lära ett hems skötande. Kunnig i allehanda handarbeten. Vill anses som familjemedlem. Tacksam för svar till »Wiolet», Iduns exp. f. v. b.

19-ÅRIG FLICKA önskar mot fritt vivre, event. någon lön, plats i familj som hjälp och sällskap. Genomgått handarbetslärarinneseminarium. Kan undervisa nybörjare i musik. Svar till »A. K.», Iduns exp. f. v. b.

UNG LÄRARINNA önskar passande sysselsättning under ferierna. Svar till »Lärarinna», Västerås p. r.

MEDELÅLD. DAM, prakt., pliktrogen, med stor erfarenhet, önsk. plats som husförest. el. medhjälparinna i skötsel af ett hem, helst prästhem, i Västergöt. Små löneanspr., ev. inga. Svar till »Pliktrogen», Nord. Annonbyrån, Göteborg.

15 JULI—1 SEPT. önsk. ung lärarinna plats på landet att läsa med yngre barn. Svar »Fritt vivre», Allm. Tidningskont., Gust. Ad. Torg, Sthlm.

EN 20 ÅRS FLICKA, som genomgått 8 kl. elementarläroverk och vistats ett halft år i Tyskland, önskar under juli—aug. komma i treflig familj på landet, helst där ungdom finnes, för att mot fritt vivre vara som hjälp och sällskap. Helst i närheten af Göteborg. Svar till »Musikalisk», Hör p. r.

21 ÅRS SLOJDLÄRARINNA önskar plats i skola, hem, broderiaffär eller annan lämplig anställning. Goda betyg. Svar till »Elisabeth», Båstad p. r.

HUSHALLERSKA önskar plats hos ugherre eller familj till d. 1 aug. eller senare. Goda betyg finnes. Svar till »Pälitlig», Iduns exp.

BILDAD FLICKA önskar plats som sällskap och hjälp eller som hushållsfröken, där jungfru finnes. Har genomgått hushållskurs. Är kunnig i sömnad, handarbete samt hushålls-sysslor. Har förut innehåft plats i familj som sällskap och hjälp. Svar t. »Familjemedlem», Iduns exp. f. v. b.

LÄRARINNA, som aflagt student-examen, önskar plats i familj 15 juni—29 aug. eller en del af nämnda tid. Svar till »A.», Häljarp p. r.

UNG FLICKA, som genomgått hushållsskola och är van vid husl. syssl., önskar plats som husmors verkl. hjälp. Liten lön önskvärd. Svar till »19 år», Nosaby p. r.

KVINNLIG GYMNASTIKDIREKTÖR (Centralist), som brukar vara vid utl. badort men till följd af kriget stannar hemma, önskar komma i fam. en mån. i sommar. Svar: »A. B. S.», Iduns exp.

FLICKA, som genomgått 8 kl. läroverk, med godt sätt och vana vid barn, önskar plats som guvernant och barnfröken. Svar till »15 juni», Iduns exp. f. v. b.

UNG FLICKA, som genomgått 8-kl. läroverk och äger någon undervisningsvana, önskar till hösten plats som guvernant. Ref.: Frk. Frida Pallin, M. Halls skola, Göteborg. Svar till »Greta B.», Kungälv.

PLATS SÖKER 21-ÅRIG småländska af bildad familj som hjälp och sällskap åt husmor och barn. Genomgått kurs i barnvård. Familjemedlem. Fina betyg o. ref. Svar märkt »Småländska», Iduns exp. f. v. b.

SOMMARVISTELSE önskas af 20-årig flicka helst i prästfamilj i närheten af Stockholm där ungdom finnes. Villig att deltaga i husliga sysslor. Vill anses som familjemedlem. Villig betala. Svar till »A. S.», Ströfvelstorp, Skåne.

FÖR ATT LÄRA HUSHÅLL önskar 22-årig, allvarlig flicka till 1 sept. plats i finare familj, helst prästgård på landet. Är villig deltaga i lättare sysslor. Svar till »Allvarlig», Färila p. r.

Stickade Silkeskofter
från Kr. 14:—
Alla Färgställningar. Alla Storlekar.
Nu inkomna hos
J. F. HOLTZ
STOCKHOLM,
Brunkebergstorg 5 - Lora Nygatan 35
Sturegatan 8.

STUDENT, undervisningsvan, önskar mot fritt vivre informatorplats under sommaren. Svar till »N.», box 28, Väsbj.

LÄRARINNA önskar under sommar-mån. plats i familj som guvernant och husmoders hjälp. Svar till »Lärarinna», Strömstad p. r.

EN MEDELÅLDERS statstjänstemannaänka önskar mot fritt vivre som sällskap och hjälp medfölja äldre dam eller herre å resa eller vistelse å badort. Sv. t. »Gladlynt», Gälle p. r.

UNDER SOMMARLOFVET, 1 juli—1 sept, önskar lärarinna plats i familj som sällskap och hjälp i hushållet. Är kunnig i enkl. sömnad. Fritt vivre önskas. Svar till »Sommarlof», Gusselby p. r.

BÄTTRE HUSHÅLLSKUNNIG, ordentlig flicka önskar plats i liten, äldre familj eller också att sköta skolhushåll i höst. Svar till »Pliktrogen», Laxå p. r.

SOM BARNFRÖKEN önskas plats fr. juli eller aug. i liten god familj i Sthlm eller dess närhet. Är något kunnig i sömnad. Äfven van vid späda barn. Bästa ref. kunna lämnas fr. förut inneh. plats. Svar till »Pliktrogen», Iduns exp. f. v. b.

Ung enkel och anspråkslös flicka kunnig i handarbeten, knypplös och väfnad, äfven något i matlagning, önskar plats i familj eller tapisseriaffär. Tacksam för svar till »1 juli 1915», Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

I Prästgård önskar 16-årig glad, frisk och stark flicka gå frun tillhanda, deltaga i alla förekommande göromål samt i öfrigt få inhämta god kvinnlig bildning. Svar till Aug. Kjellén, Örebro.

Studentska önskar kondition under sommaren på landet mot 50 kr. i månaden och fria resor. Deltager gärna i någon mån i det husliga. Svar till »Studentska 1915», Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. Torg, Sthlm.

Enkel, anspråkslös flicka önskar plats nu genast som sjuk-sköterskelev eller biträde vid lasarett eller sjukhus. Svar emotens tacks. inom 14 dagar und. adr. »C. 20 år», Gumaelii Annonbyrå, Malmö.

Ferieläsning. Ung lärarinna med högre kompetens och några års praktik vid högre flickskola önskar under sommarferierna plats i familj. Svar till »K. S.», Iduns exp. f. v. b.

20-års flicka af god familj önskar plats i finare hem, är villig att deltaga i inomhus förekommande göromål. På lön fästes ej afseende, endast ett godt bemötande. Svar till »Maria», Hunnebostrand p. r.

Tyska. Ung, bildad tyska af respektabel familj, som vistats i Sverige 2 1/2 år i en o. samma familj såsom sällskap o. hjälp åt barnen, med hvilka tyska talats, är 1:sta juli i år ledig från denna plats, varför hon nu söker liknande anställning hos aktningvärd familj. Är kunnig i sömnad o. har de bästa rek. från föregående plats. Svar till Anita Berg, Villa Vestra, Jönköping.

Till familjer på landet eller landsorten som vilja slå sig tillsammans. för bild. af en kurs i finare, äfv. enkl. matl. erbjuder sig en myck. skickl., undervisningsv. lärarinna. Svar märkt »Finaste referenser 1915» under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Kv. Gymnastikdirektör jämväl undervisningsvan i fäktning, söker plats nu genast vid badort, läroverk o. d. i Sverige eller utlandet. Svar utbedes till »Frisk- o. sjukgymnastik 20» under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

INACKORDERINGAR.

INACKORDERING PÅ LANDET önskas för en 14-årig flicka att läsa och uppfostras. Svar med erf. uppg. och ref. till »Ankeman», Iduns exp.

GOD INACKORDERING önskas af äldre, bildad dam i god, vänlig familj i stad eller på landet, där verkligt hem kan erhållas. Helst i Småland. Svar med prisuppgift till »Pensionär», Eksjö p. r.

GOD INACK. kan erhållas i godt hem. Förstkl. hus med nut. bekvämlig. Fina ref.; mod. priser. Rikstel. 10462 eller skriftligt till »Godt hem», Iduns exp.

För 12-årig flicka önskas inackordering å landet i präst- eller annan därmed jämförlig familj, helst där inga andra barn finnes och där hon kan få god och noggrann tillsyn samt lära sig ordning, punktlighet och något handarbete. Svar utbedes till »R. W.», Iduns exp.

I högt belägen vacker trakt af Södermanland erbjudas några ungdomar inack. und. sommaren. Äfven emottagas tvenne hushållselever. Enkelt, friskt sommar-lif, bad, gymnastik, god kost. Moderata pris. Vid. gm Fru E. Levin, Bie.

Vid Thyra Rinmans
Konvalescenthem för barn
Hindås,
550 fot öfver hafvet, 55 min. resa från Göteborg, finnes ännu några platser lediga från 1 juni. Prospekt sändes på begäran. Ferieundervisning kan erhållas. Rikst. 16, Hindås.

A. — Min käre vän, huru kan Ni alltid vara så elegant, Ni måste ha en underbar betjänt?
B. — Ja, han är förståndig, han använder aldrig annat än "Nobless".

Ahlgrens
Skinn- och Läderbalsam
Nobless

Färger: Svart, brun, gul, beige, grå och hvit i tuber å 35 öre och burkar å 50 öre.

Doktor J. Arvedsons kurs Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik, medför enl. kongl. maj:te medgiftande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet. Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. Dr J. Arvedson, adr. Odengat. 1, Stockholm

Gymnastikdirektörsexamen afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid **Sydsvenska Gymnastik-Institutet.** Ny kurs börjar den 14 sept. Prospekt gen. **kapten J. Thulin, LUND.**

Med. Dr E. Kleens (ett-årig) kurs i **Massage och Sjukgymnastik (för damer)** börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. Nr 37 **Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp.** Prospekt begäres städes under adress **Engelbrektsgratan 43 B, II.**

Göteborgs Gymnastiska Institut, längsta och fullständigaste specialkurs i **Sjukgymnastik och Massage,** — Begär utflörligt prospekt. —

Kurs i Massage och Sjukgymnastik STOCKHOLMS MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT Biblioteksgatan 28 Begär prospekt.

Vid Professor Unmans Institut börjar d. 1 okt. ny (ettårig) kurs i massage och sjukgymnastik. Begär prospekt! Brunkebergsgatan 9, Stockholm.

ROYAL WINDSOR Det berömda **hårstärkande vattnet.** Gifver grått hår dess ursprungliga färg. Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af. Märket grund. 1879. Beg. end. fl. med orden: **Royal Windsor Perfectionne.** En alljämnt stög. försäljn. samt 30 års succés gar. Royal Windsors verkan. Pris kr 5.— + porto. Nederlag: **Franska Parfymmagasinet, Hofev., 21 Drottninggat. 21, Sthlm.**

FRÄKENPOMADA gör hyn skär och hvit. 3 o. 2 kr. + porto. **HÅRFÄRG** 4,50 o. 2,50 + porto. Återställer hårets färg. **Parfymaffären Drottninggatan 50, Stockholm.**

Privat bokbinderi. Arbetet utföres väl och billigt. Br. 4586. M-Samuelsg. 41, Johansson.

Barnmorskan Fröken Ester Beckman, adr. Skara, åtager sig efter överenskommelse praktik i familjer. Ref. på begäran.

TRICOPHEROUS är världens förnämsta **Hårmedel** och öfverträffas icke af något annat liknande preparat. **Pris pr fl. 2.50.** Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Drogeri- och Coiffyrfärare.

Skin Food LAGLIGEN SKYDDAD Skin Food FOR WHISKLES FÖRBJÖD med SÖL

Damer! Vårda Eder hud! Genom att hvarje afton massera händer och ansikte med **Skin-Food** erhåller Ni en frisk och ungdomlig hy. Finnes hos samtliga parfym- och drogaffärer.

Maltestorps Hjälpension för flickor börjar sitt 11:te läsår den 7 sept. 1915. **Elementarskola. Fortsättningskurser.** Franska och engelska talspråk. Infödda utländska lärarinnor. Prospekt på begäran. Fröken E. Dyrsen, adr.: Maltestorp, Särö.

Utbildning i fattigvård. Svenska Fattigvårdsförbundets 8:de utbildningskurs för blifvande föreståndarinnor vid ålderdomshem och fattigvårdar kommer att anordnas under tiden 8 Januari—15 Juli 1916. Ansökan till kursen insändes före 1 Oktober. Kursafgift 20 kronor. Program och öfriga upplysningar meddelas genom Svenska Fattigvårdsförbundet, 6 Lästakaregatan, Stockholm.

Herrsätra Skolgård, Högre Flickskola, börjar sitt tredje läsår nästkommande 15 Sept. å Herrsätra lantegendom, Vagnhärad, Södermanland. Undervisnings- och uppfostringsarbetet bedrivs i enl. med principerna för de tyska "Länderziehungsheime", modifierade efter svenska förhållanden. Från H. Lär. Sem. utex. lärarinnor. Exam. skolköklär. Infödd språklär. Ett fåtal **välartade** barn ur goda familjer mottagas. **Anna Sundin,** Adr. Herrsätra, Vagnhärad.

Rikstel Mölnbo 12. **Båstads Hjälpension för flickor.** Fullständigt 8-klassigt läroverk. Høstterminen börjar den 6 sept. 1915. Prospekt med ref. på begäran. **Bertha Jönsson.**

Örebro Kindergartenseminarium. Kurser för utbildandet af **Kindergartenledarinnor** samt uppfostrarinnor i hem, barnhem, barnkrubbor m. m. **Høstterminen** begynner den 15 September Prosp. och upplysn. genom föreståndarinnan, **fröken Maria Kjellmark.**

Örebro Husmodersskola Vasatorget 1, Telefon 976. Börjar sin 20:de kurs den 25 aug. 1915. Skolan har tillerkänts **Guldmedalj** och hederspris. Betyg och platser när så önskas. Prospekt genom **Fru Alfh. Rystedt.**

OATINE är ren hafreextrakt. För dålig mage ordinerar hafregröt; för dålig hy **Oatine hafrecreme,** som renar porerna, aflägsnar fräcknar och finnar samt gifver huden ett ungdomligt friskt utseende. **Akta Oatine-Creme i hvit burk med grönt lock;** pris 1.50; 4-dubbel inneh.: 3.—. **Oatine-Snow** 1.50. Finnas öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksg. 11. Birgerjarlsq. 16 o. Drottningg. 63, Sthlm.

Måla porslin i hemmen knappar, broscher, nålar m. m. Det är så enkelt även med de minsta anlag. Onödigt med en dyr kurs; jag lämnar skriftligen de nödiga upplysn. om materialier och tillvägagångssätt för endast 5 kr. Svar märkt »Strå till stacken», Iduns exp. f. v. b.

Medborgarrätt och Medborgarplikt Kortfattad handbok om Folkpension, Värnplikt, Värnskaft, Deklaration, Skatteberäkning, Röst rätt, Proportionella val, Riksdag, Landsting och Kommunalstyrelse. **Pris 50 öre.** Hæggströms Bokförlag, Stockholm.

Turkiska badet, i Malmstorgsbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållande af smärt figur och fin hy. Badet är angenämast, om man är flera i sällskap. **Pris kr. 1:50.**

Utmärkta organ för annonsering i landsorten äro följande tidningar:

- Arvika:** Arvika Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Engelholm:** Engelholms Tidning.
- Gefle:** Gefle-Posten.
- Halmstad:** Hallandsposten.
- Helsingborg:** Helsingborgs Dagblad.
- Hernösand:** Hernösands-Posten.
- Hudiksvall:** Hudiksvallsposten.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Karlstad:** Nya Wermlands-Tidningen.
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöta Correspondenten.
- Lund:** Lunds Dagblad.
- Lysekil:** Lysekils-Posten.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Norrköping:** Östergötlands Dagblad.
- Norrtejlje:** Norrtelje Tidning.
- Sköfde:** Skaraborgs Läns Annonssblad.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Söderhamn:** Helsingen.
- Södertelje:** Södertelje-Södertörnsposten.
- Uppsala:** Uppsala.
- Västervik:** Västerviks Veckoblad.
- Västerås:** Westmanlands Allehanda.
- Växiö:** Smålandsposten.
- Visby:** Gotlänningen.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik:** Örnsköldsviks-Posten.

Elever i Gobelinväfnad emottages hos Ameli Fjæstad, Arvika, Rocksta.

Ferieläsning i Åre med undervisning i de allmänna läroverkens ämnen, anordnas med början den 25 inst. juni. Upplysningar meddelas och anmälingar mottagas af undertecknade. **Birger Eriksson,** Lektor. **Ivar Gerdin,** Läroverksadjunkt. Adr. till den 15 juni Sundsvall, därefter Åre.

Om hvarje svensk husmoder använde "Snabbkokaren" skulle millioner kunna sparas i brännsläktgång. Eldas med affall från vedboden etc. Kokning på några minuter. Prospekt och intyg sändas gratis och franco. Öfver 30,000 st. sålda i Sverige. **Pris pr st. 8 kr. fraktfritt mot efterkräf.** C. V. Rundström & Co., Järnaffär, Norrköping.

SASOL-TVÅL för toaletten. är afgjordt nutidens förnämsta **skönhets- och barn tvål.** Antiseptisk! Med härlig parfym å 60 öre och utan parfym å 50 öre öfverallt, även å apoteken **AKTIEB. SASOL, GÄFLE.**

Siden bortslumpas! Ett parti prima halvsiden, randigt eller enfärgadt, i moderna färger, säljes till halva priset på grund af obehörlig felväfnad. Afpassadt blustyg kr. 2.30 st. Afpassadt klädningstyg kr. 6.90 st. Två blustyg eller ett kl-tyg sändas fraktfritt. Återköpas, om ej till belåtenhet. Skrif genast. Så lågt pris återkommer aldrig. **NORDISKA VARUHUSET, Stockholm.**

RATIONELLA HUDMEDEL Tillf. mot dålig hy, ex em, finnar porm. Intyg af ans. o. trov. pers. 3 kr. sats, frakt 40 öre. Fru I. Göthe, Falun.

Crème de Cholepalmine, utmärkt antiseptiskt hudmedel, säljes i tuber å 40 öre hos **Herrar Speceri-, Färg- och Parfymhandlande** m. fl. samt å **Apoteken.**

Ferrin Fås på apoteken **Bästa järnmedel** Utmärkt styrkande. Apoteket Lejonet, Malmö.

VINOLIA Tvålar Parfym och Toalett-Artiklar. **FÖR BARNVÅRDEN.** VINOLIA PUDER och CRÈME äro alltid oumbärliga för barn. Deras ömtåliga hud blir lätt röd och narig. Glöm ej VINOLIA, när Lillan badar.

Vinolia Generalagentur: Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. DJ.

Epokgörande Nyhet! **AGUUM TVÄTTAPPARATEN "PATENT"** In hr Lind skriver: »Denna tvättapparat är ett under. Den är bättre än någon tvättmaskin jag förut sett. De finaste tyger kunna utan kada tvättas därmed. Försäljningspriset är **Kr. 4:75** **Agenter tjäna stora pengar!** Försäljning göres i hvarje hem, ty hvarje familj har tvättbehof och efter det den förvisats kunna de ej undvara den. Den tvättar på 3—6 minuter en balja kläder utan att Ni behöfver taga med fingrarna i tvätten. De mest ömtåliga plagg ta ej skada. Arbetet utföres ledigt utan ansträngning. Apparaten suger och prässar het såplut, luft och ånga fram och åter genom kläderna. Ett barn kan sköta den. Kunderna stå förvänade vid förelvisningen. Tillskrif oss i dag! **AMERIKANSKA MASKINIMPORTEN, HÄRRYDA.**

DIAMANT TVÅL Du begagnar väl **Happachs Diamant-Tvål,** husmoderns bästa vän? Om ej, så försök den i dag och öfvertyga dig om, att den gör tvätten bländande hvit och arbetet till ett nöje. Kom ihåg, att då du föredrager vår **Svenska tvättvål** före den Engelska, du därigenom gagnar **Sverige** och skaffar arbetsförtjänst åt **Svenskar.** **HAPPACHS SÄPPFABRIKS A.-B.** Malmö & Stockholm

SKÅNSKA HANDELSBANKEN. Fonder 21,200,000 kronor. Stockholmskontor: Arsenalsgat. 9. Filialer: Södermalmstorg 8. Sturegatan 32. Deposition Kapitalräkning } 4 1/2 % Sparkasseräkning } 4 % Fondafdelning. Kassafack

Idun utgifves denna vecka i A och